

Hoofstuk 1: Klankleer (*phonetics*)

OEFENING 1

Haai julle

Dis Mildred Groenewald, of sommer kort, **Mildred G**, hier – onbetwiste sosiale-mediakoningin, trendsetter en thought leader.

Daardie mal geraas wat julle in die agtergrond hoor is nie omdat ’n filmster op pad is na ons skool toe nie. Hulle roep: “Marko! Marko!” Ons skool se super-hunykrieketheld met die kyk wat meisies se knieë lam maak en krieketballe laat bewe. Daardie naam – **Marko!** – dit is die soet klank van oorwinning! Mense dis uiteindelik ons skool se aanloop tot ons eerste T20-kampioenskapstitel.

[TOTAAL: 15]

OEFENING 2

- O**ns gaan **S**aterdag ons skoolsport hou. (2)
- ’n **G**root aantal mense het by die atletiek opgedaag. (1)
- D**ie atletiek vind plaas by ons skool in **V**ereeniging. (2)
- N**aledi, **M**pho en **A**lecia is beste vriende en oefen gereeld saam atletiek. (3)
- H**ierdie tienerseun, **K**atlego, is gelukkig as hy net aan atletiek kan deelneem. (2)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 3

Umalusi: Toppunte vir matriekuitslae

Vanjaar se matriekuitslae het toppunte gekry by Umalusi, die Raad vir Gehalteversekering in Algemene Onderwys en Opleiding. Dié raad het Vrydag op ’n nuuskonferensie in Pretoria sy terugvoering gegee oor die uitslae.

Volgens prof. John Volmink, voorsitter van Umalusi, was daar ’n sigbare verbetering in die gehalte van vraestelle asook in die nasien.

Hy is tevrede en sê die eksamen het grootliks sonder enige onreëlmatighede verloop, behalwe vir ’n paar “klein ontwrigtings” wat ervaar is. As voorbeelde het hy genoem dat ’n Gautengse skoolhoof vir leerlinge antwoorde gegee het vir die Aardrykskundevraestel.

[TOTAAL: 20]

OEFENING 4

- S**y sit die pienk boekie weer neer bo-op die ene waarmee sy gisteraand aan die slaap geraak het. **D**is die storie van **R**iaan **M**anser, *Around Africa on my bicycle*. **D**is die ware verhaal van sy fietsrit al om die kuslyn van **A**frika. **P**ap wiele, honger, dors, hitte, woedende klipgooiers . . . dis alles daarin. **D**ie boek is al voos gelees! **S**y weet hoe elke avontuur gaan eindig, maar sy kan nie ophou nie, want dis nie meer **R**iaan op die fiets nie; dis sy self wat ry en ry tot haar oë toeval.

Nog voordat sy gaan tande borsel, gryp sy na haar klein, geel fietsrybybel: *The quotable cyclist*. Vanoggend se gesegde van John Olson laat haar skeef glimlag. *Really good mountain bikers are lousy judges of trail difficulty* . . . Hy slaan die spyker netjies op sy kop: Bergfietsryers soos sy verstaan nie wat ander mense se probleme met klippe en sand is nie. Hoe moeilik kan dit nou wees? Ha! Dis mos hoekom mens 'n goeie fiets het, of hoe? Hoe laat sou dit wees? Oeps! Sy sal moet vlieg! Dis belangrik om haar broer te beïndruk terwyl hy sy bak ProNutro inwerk.

(29)

- b) Sy sit die pienk boekie weer neer bo-op die ene waarmee sy gisteraand aan die slaap geraak het. Dis die storie van Riaan Manser, *Around Africa on my bicycle*. Dis die ware verhaal van sy fietsrit al om die kuslyn van Afrika. Pap wiele, honger, dors, hitte, woedende klipgooiers . . . dis alles daarin. Die boek is al voos gelees! Sy weet hoe elke avontuur gaan eindig, maar sy kan nie ophou nie, want dis nie meer Riaan op die fiets nie; dis sy self wat ry en ry tot haar oë toeval.

Nog voordat sy gaan tande borsel, gryp sy na haar klein, geel fietsrybybel: *The quotable cyclist*. Vanoggend se aanhaling van John Olson laat haar skeef glimlag. “*Really good mountain bikers are lousy judges of trail difficulty*.” Hy slaan die spyker netjies op sy kop: Bergfietsryers soos sy verstaan nie wat ander mense se probleme met klippe en sand is nie. Hoe moeilik kan dit nou wees? Dis mos hoekom mens 'n goeie fiets het, of hoe? Hoe laat sou dit wees? Oeps! Sy sal moet vlieg! Dis belangrik om haar broer te beïndruk terwyl hy sy bak ProNutro inwerk.

(23)

[TOTAAL: 52]

OEFENING 5

- a) Gelukwensings het Sondag op sosiale media ingestroom, nadat Stephen Mokoka die eerste Suid-Afrikaner in agt jaar geword het om die Kaapstad-marathon te wen. (10)
- b) Van die ANC tot die Departement van Sport, sportorganisasies en maatskappye het Mokoka gelukgewens. (4)
- c) Die minister het Mokoka gelukgewens en gesê: “Miljoene Suid-Afrikaners vier saam sy oorwinning”. (3)
- d) Gert Oosthuizen, adjunkminister van sport en ontspanning, het die marathon bygewoon en sê dat Mokoka elke Suid-Afrikaner trots maak.

[TOTAAL: 30]

OF

HIERDIE METODE WORD GEBRUIK VIR HOOFLETTERS EN LEESTEKENS BY DIE MEMORANDUMS VIR GRAAD 12, MAAR WEER EENS NET EEN ASPEK WORD GETOETS IN 'N SIN.

a) Gelukwensings het Sondag op sosiale media ingestroom, nadat Stephen Mokoka die eerste Suid-Afrikaner in agt jaar geword het om die Kaapstad-marathon te wen.	7 punte vir hoofletters 1 punt vir komma 2 punte vir koppeltekens	(10)
b) Van die ANC tot die departement van sport, sportorganisasies en maatskappye het Mokoka gelukgewens.	3 punte vir hoofletters 1 punt vir komma 1 punt vir die punt	(5)

c)	Die minister het hom gelukgewens en gesê: “Miljoene Suid-Afrikaners vier saam sy oorwinning”.	1 punt vir kappie 3 punte vir hoofletters 1 punt vir dubbelpunt 1 punt vir aanhalingstekens 1 punt vir koppelteken	(7)
d)	Gert Oosthuizen , adjunkminister van sport en ontspanning sê dat Mokoka elke Suid-Afrikaner trots maak.	5 punte vir hoofletters 1 punte vir komma 1 punt vir kappie 1 punt vir koppelteken	(8)

[TOTAAL: 30]

OEFENING 6

- “Eina! Eina!” gil die atleet toe hy oor die hekkie val. (5)
- Aan watter sportsoort gaan jy aan deelneem? (2)
- Watter skool, dink jy, gaan die byeenkoms wen? (4)
- Die afsitter sê: “Op julle merke . . .” (3)
- Die oefeninge het my vandag uitgeput. (2)
- Gaan jy vandag saam met my oefen? (2)
- Sjoe, die oefening was vandag vir my lekker! (3)
- Ek weet nie of ek wil verspring, hoogspring of die 800 m wil hardloop nie. (3)
- Die afrigter is tevrede met ons vordering. (2)
- Vereeniging Hoërskool is die skool wat die meeste bekere wen. (3)

[TOTAAL: 29]

OEFENING 7

- Hoekom lyk jy so ongelukkig? (2)
- Wat is fout? (2)
- Praat asseblief met my. (2)
- Ai, ek het elke dag geoefen en nog steeds die wedloop verloor. (3)
- Wie het dan die vinnigste gehardloop? (2)
- Ek dink dit was Bongani, want Peter het voor die wenstreep geval. (5)
- Hoekom, dink jy, het Peter geval? (5)
- Hy het sy tekkie se skoenveter vasgetrap. (2)

[TOTAAL: 23]

OEFENING 8

- Sikhumbuzo Notshe is Saterdag vir die eerste keer in die Springbokke se span in Port Elizabeth. (7)
- Hy oefen maar net ’n paar weke saam met die Springbokke. (3)
- Die spelers het goed met Siya Kolisi, die kaptein, saam gewerk. (6)

[TOTAAL: 16]

OEFENING 9

- “Wat wil jy met dit doen?” vra die meisie. (1)
- “Nee,” sê die onderwyseres. (1)

Best Books Eksamenhulp
Graad 12 Afrikaans Eerste Addisionele Taal Eksamenoeefenboek
Memorandum

- c) “O,” antwoord Buhle. “Ek het nie geweet jy kan sing nie.” (1)
- d) “Dit is ’n baie interessante boek wat ek lees!” sê Busiswe. (1)
- e) “Pas op!” skree die seun. (1)
- f) “Watter fliek kyk ons vanaand?” vra Thea. (1)
- g) Professor O’Reilly sê: “Maak seker julle weet watter werk om te leer.” (1)
- h) Tshepo sê: “Ek het my selfoon verloor.” (1)
- i) Die onderwyser sê: “Lerato, jy het 82% vir die toets gekry.” (1)
- j) Mandla sê: “Tebello, jy moet luister as die onderwysers met jou praat.” (1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 10

UITTREKSEL 1

- a) Die dissiplinerings van leerlinge in Suid-Afrikaanse skole is vandag ’n groot klip in onderwysers se skoene. (5)
- b) So het Chris Klopper, uitvoerende hoof van die Suid-Afrikaanse Onderwysersunie (SAOU), Dinsdagoggend gesê. (14)

[TOTAAL: 15]

UITTREKSEL 2

- c) Die dissiplinerings van matrieks is nie maklik nie. (2)
- d) Ek stel in graad 12 leerders se lewens belang en vra hulle uit oor wat hulle naweke doen, hul sport, verhoudings, die nuutste speletjies wat hulle speel, modes – die lys is eindeloos. (8)
- e) ’n Werkbare oplossing kan positiewe gevolge hê. (3)
- f) Uiteindelik is dissipline ’n wen-wen situasie vir leerders, onderwysers en ouers. (4)
- g) Volgens Lesufi lewe ons in ’n gejaagde wêreld waar kinders gedwing word om groot te word en volwasse besluite te neem. (4)

[TOTAAL: 21]

OEFENING 11

- a) Ons het in die vroeë more al begin oefen. (4)
- b) ’n Afrigter het aan my fiksheidwenke verskaf. (2)
- c) Sy was siek, dus kon sy nie aan hokkie deelneem nie. (3)
- d) Teboho, Kabelo, Lebohang en Zintle het almal saam in die skoolbus gery. (7)

[TOTAAL: 16]

OEFENING 12

- a) han/de/ling ✓ (1)
- b) kinder/klere ✓ (1)
- c) bak/ke ✓ (1)
- d) kop/pie ✓ (1)
- e) in/te/res/sant ✓ (1)
- f) baad/jie ✓ (1)
- g) stou/ter ✓ (1)
- h) so/mer ✓ (1)
- i) u/ni/ver/si/teit ✓ (1)
- j) buf/fel ✓ (1)

- k) klip/pe/rig ✓ (1)
 l) biet/jie ✓ (1)
[TOTAAL: 12]

OEFENING 13

- a) vrien/din (1)
 b) va/naand (1)
 c) hon/ger (1)
 d) nu/we (1)
 e) boek/sak (1)
 f) on/ge/luk (1)
 g) voet/stap/pe (1)
 h) pro/gram (1)
 i) ba/klei (1)
 j) lan/ger (1)
[TOTAAL: 10]

OEFENING 14

	LETTERGREPE
a)	klas ✓
b)	ant/woord ✓
c)	al/hoe/wel ✓
d)	won/der ✓
e)	ver/hoor ✓
f)	nu/we ✓
g)	kind/ers ✓
h)	on/der/wy/ser ✓
i)	ban/ge/rig ✓
j)	ma/sjien ✓

[TOTAAL: 10]

OEFENING 15

	KLANKGREPE	LETTERGREPE
a)	pren/kie	prent/jie
b)	har/kie	hart/jie
c)	ja/(k)kals	jak/kals
d)	die/self-de	die/self/de
e)	gro/we	grow/we
f)	mo/der	mod/der
g)	bai/e	bai/e

h)	brie/we	brie/we
i)	ta/(s)se	tas/se
j)	be/stand/de/le	be/stand/dele

[TOTAAL: 20]

OEFENING 16

- a) at/leet (1)
- b) af/rig (1)
- c) af/stand (1)
- d) am/per (1)
- e) ar/ti/kel (1)
- f) baan (1)
- g) be/geer/te (1)
- h) die/self/de (1)
- i) def/ni/tief (1)
- j) ge/sond (1)
- k) gra/tis (1)
- l) hek (1)

[TOTAAL: 12]

Hoofstuk 2: Woordvorming (*morphology*)

OEFENING 1

- a) skool (1)
- b) hoof (1)
- c) leer (1)
- d) wonder (1)
- e) man (1)
- f) skryf (1)
- g) gelukkig (1)
- h) slaap (1)
- i) seun (1)
- j) verander (1)
- k) werk (1)
- l) lees (1)
- m) skryf (1)
- n) beloon (1)

[TOTAAL: 14]

OEFENING 2

- a) simpleks (1)
- b) kompleks (1)
- c) simpleks (1)
- d) kompleks (1)
- e) kompleks (1)

- f) simpleks (1)
[TOTAAL: 6]

OEFENING 3

- a) boekwinkel (1)
b) boekevoorraad (1)
c) boekwurm (1)
d) boektas (1)
e) boekklub (1)
f) boekmerk (1)
[TOTAAL: 6]

OEFENING 4

Die jaar het skaars begin en ek en my ma het daaglik 'n hengse uitval. Sou ook nie gebeur het as dit nie vir tannie Ella se praterij was nie. Toe ek hoor, het die ou skinderbek my ma gebel. Glo om te hoor of my ma toestemming gegee het dat ek my wetsuit aan Louis kan verkoop. “Natpak”, het sy dit genoem.

Eers het ma nie geweet waarvan tannie Ella praat nie, maar toe sy besef dis my wetsuit, het die vonke gespat. Dis nou nie asof ek dit nie met my eie geld gekoop het nie, is dit? Maar Ma het tekere gegaan asof ek die huis onder haar en Pa probeer uitverkoop (dalk nie so 'n slegte plan nie).

[TOTAAL: 11]

OEFENING 5

- a) bemors (1)
b) gestop (1)
c) daaglik (1)
d) seuntjie + gestamp (2)
[TOTAAL: 5]

OEFENING 6

- a) ontken (1)
b) bestaan (1)
c) herhaal (1)
d) vertrou (1)
e) hersien (1)
[TOTAAL: 5]

OEFENING 7

- a) geken (1)
b) bekrap (1)
c) onthou (1)
d) begaan (1)
e) oneerlik (1)
f) verslaap (1)
g) ontbied (1)
h) bevorder (1)

- i) onwaar (1)
[TOTAAL: 9]

OEFENING 8

- a) beantwoord (1)
b) bestaan (1)
c) ontevrede (1)
d) onmoontlik (1)
e) onnodig (1)
[TOTAAL: 5]

OEFENING 9

- a) verskyn (1)
b) geskyn (1)
c) verduidelik (1)
d) bespreek (1)
[TOTAAL: 4]

OEFENING 10

- a) leerling (1)
b) kortliks (1)
c) luiaard (1)
d) maklik (1)
e) vrylik (1)
f) vrolikheid (1)
[TOTAAL: 6]

OEFENING 11

- a) persoonlik (1)
b) inligting (1)
c) kinders (1)
d) skoonheid (1)
e) stouterd (1)
[TOTAAL: 5]

OEFENING 12

- a) ysprinses (1)
b) standbeeld (1)
c) fietsry (1)
d) loshande (1)
e) voorwiel EN waterplas (2)
f) agterkant EN handskoen (2)
g) kophou EN boomwortels (2)
h) grondpad (1)
i) straatblok (1)
j) megakoppie (1)
[TOTAAL: 13]

OEFENING 13

- a) hoofstraat (1)
- b) maanlig (1)
- c) eksamenuitslae (1)
- d) matriekafskeid (1)
- e) tafeldoek (1)
- f) gradeboog (1)
- g) pretloop (1)
- h) wolkomers (1)
- i) vriendskap (1)
- j) spansport (1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 14

- a) boekekenis (1)
- b) etenstyd (1)
- c) seunskool (1)
- d) toegangskaartjie (1)
- e) studentenommer (1)
- f) heldedaad (1)
- g) gesinsvermaak (1)
- h) lewenslus (1)
- i) mansskoene (1)
- j) vertrouensverhouding (1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 15

- a) bemoedigend (1)
- b) uitstekende (1)
- belowende (2)
- c) singende (1)
- bakkende (2)
- d) beskrywende (1)
- e) skitterende (1)
- f) bulderende (1)
- g) dankbaarheid (1)
- h) dapperheid (1)
- bewondering (2)
- i) onverskilligheid (1)
- j) vergeetagtig (1)

[TOTAAL: 13]

OEFENING 16

SAMESTELLINGS	SAMESTELLENDEN AFLEIDINGS
landwyd	knelpunte
slaagsyfer	onderwysstelsel
seniorsertifikaat	slaagvereistes
huistaal	verskillende

diplomavrstelling
universiteitsvrystelling

[TOTAAL: 10]

OEFENING 17

a)	Samestelling
b)	Samestelling
c)	Samestellende afleidings
d)	Samestelling
e)	Samestellende afleidings
f)	Samestelling
g)	Samestellende afleidings
h)	Samestellende afleidings
i)	Samestelling
j)	Samestellende afleidings

[TOTAAL: 10]

OEFENING 18

- a) groot + mens + wêreld (1)
- b) net + bal + span (1)
- c) aan + ge + wys (1)
- d) net + bal + speel (1)
- e) apteek + ers + wese (1)
- f) hoof + meisie (1)
- g) voël + boer (1)
- h) leer + metode (1)
- i) bekend + maak + ing (1)
- j) ge + keur (1)
- k) keur + ings + lys (1)

[TOTAAL: 11]

OEFENING 19

- a) moedelose (1)
- b) sestienjarige (1)
- c) naamlose (1)
- d) bejammerenswaardige (1)
- e) gevoellose (1)
- f) geloofwaardige (1)
- g) interessante (1)
- h) voorgeskrewe (1)
- i) belangstellende (1)
- j) hartverskeurende (1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 20

- a) skoolkinders (1)
- b) rooikleurige (1)
- c) rusbankie (1)
- d) belangstelling (1)
- e) indiensneming (1)
- f) swaksiende (1)
- g) grootmoedig (1)
- h) baasspelerig (1)
- i) uitgang (1)
- j) veiligheidswag (1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 21

- a) modetydskrif (1)
- b) woordeboek (1)
- c) studeervertrek OF studeerkamer (1)
- d) eksamenlokaal (1)
- e) regterhand (1)
- f) huistaal (1)
- g) lesingsaal (1)

[TOTAAL: 7]

OEFENING 22

Prinshof lewer somer twee toppresterders

Die Prinshof-skool vir gesiggestremdes in Pretoria het twee nasionale toppresterders opgelewer. Mongezi Mbatha (17) en Rohan Crafford (18) is onderskeidelik aangewys as beste en naasbeste presterders in die kategorie vir leerlinge met spesiale onderwysbehoefes.

Mbatha het beperkte sig. Hy lees grootdrukboeke en vergroot die letters op sy rekenaar. Hy gaan inligtingstegnologie aan die Universiteit van Pretoria studeer. Hy weet hy sal op die kampus oor die weg te kom met sy loopstok en sal ook 'n gidshond kry. Sy matriekuitslae is vir hom 'n groot verjaardaggeskenk. Hy het hard geleer, maar was nogtans verras met sy toerismepunte.

[TOTAAL: 10]

OEFENING 23

- a) lees oefening (1)
- b) leeskamer (1)
- c) leesstuk (1)
- d) leeskring (1)
- e) leestempo (1)
- f) leesboek (1)
- g) leesstof (1)

[TOTAAL: 7]

OEFENING 24

- a) NUMSA (1)

Best Books Eksamenhulp
Graad 12 Afrikaans Eerste Addisionele Taal Eksamenoeefenboek
Memorandum

- b) SAPA (1)
  - c) AVBOB (1)
  - d) SARVU (1)
  - e) SASKOK (1)
- [TOTAAL: 5]**

OEFENING 25

- a) Absa (1)
  - b) HAT (1)
  - c) SASOL (1)
  - d) Fifa (1)
  - e) PIN (1)
  - f) Kansa OF KANSA (1)
- [TOTAAL: 6]**

OEFENING 26

- a) DBV (1)
  - b) TV (1)
  - c) BTW (1)
  - d) VSA (1)
  - e) RSG (1)
  - f) SAOU (1)
  - g) UOVS (1)
  - h) NWU (1)
  - i) SABS (1)
  - j) Fedsas (1)
- [TOTAAL: 10]**

OEFENING 27

- a) bladsy (1)
  - b) paragraaf (1)
  - c) hoofstuk (1)
  - d) dokter (1)
  - e) identiteitsdokument (1)
- [TOTAAL: 5]**

Hoofstuk 3: Selfstandige naamwoorde (*nouns*) en voornaamwoorde (*pronouns*)

OEFENING 1

Hier is 'n paar nuttige wenke as jy jou ou selfoon soos byvoorbeeld: jou iPhone 8, Huawei P10 of Samsung S8 wil verkoop.

1. Die beste manier is NIE die tweedehandsfoonwinkel langs die pad nie.
2. Kyk eerder op aanlyn handelswebtuistes soos OLX of plaaslike Facebook-groepe.

3. Jy moet kyk hoeveel ander mense of tweedehandswinkels vir jou foonmodel vra.
4. Wees eerlik oor enige defekte, maar beklemtoon ook die goeie punte van jou foon.
5. Wanneer jy 'n koper gevind het, onthou om al jou inligting af te vee.
6. Onthou, die persoon wat jou foon koop, grond hul aankoop op 'n foto wat jy verskaf.
7. Om jou foon te verkoop, kan so moeilik wees soos om 'n ou vriend te groet, maar dink so daaraan: Binnekort sal jy 'n splinternuwe baba in jou hand hê.

[TOTAAL: 24]

OEFENING 2

- a) Die bestuurder van ons taxi praat op sy selfoon; daarom het hy oor die rooi verkeerslig gery. (4)
- b) Jabulile wil sy selfoon verkoop. (2)
- c) Het jy my boodskap ontvang? (1)
- d) Die seun het sy selfoon by die huis vergeet. (3)
- e) Op televisie is daar baie advertensies van selfone. (3)
- f) Ek hou daarvan om rekenaarspeletjies op my rekenaar te speel. (2)

[TOTAAL: 15]

OEFENING 3

Tieners “depressief” as selfoon nie naby is

Selfoongebruik onder tieners is só problematies dat die oormatige gebruikers dieselfde neigings toon as mense met 'n dwelmprobleem. Hulle is so verslaaf aan hul selfone dat sowat 75% van leerders elke dag langer as drie uur op hul selfoon bestee. Leerders het 'n gevangene van veral selfone geword – eintlik in 'n “sel” vasgevang.

Prof. Deon Tustin, hoof van die navorsingseenheid by Unisa, het navorsing oor selfoongebruik onder die jeug gedoen. Hy het bevind dat daar ander negatiewe gevolge soos konflik met vriende, die beëindiging van verhoudings en spyt voorkom nadat 'n mens 'n teksboodskap gestuur het.

[TOTAAL: 20]

OEFENING 4

- a) winkelier (1)
- b) onderwyser (1)
- c) verpleegster (1)
- d) leuenaar (1)
- e) masjiniër (1)
- f) luisteraar (1)
- g) moordenaar (1)
- h) bestuurder (1)

[TOTAAL: 8]

OEFENING 5

- a) beddegoed (1)

Best Books Eksamenhulp
Graad 12 Afrikaans Eerste Addisionele Taal Eksamenoeefenboek
Memorandum

- b) wasgoed (1)
- c) voertuie (1)
- d) breekgoed (1)
- e) skryfgereedskap (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 6

6.1	J	6.2	A	6.3	G	6.4	I	6.5	C	6.6	D	6.7	F	6.8	B	6.9	E	6.10	H
-----	---	-----	---	-----	---	-----	---	-----	---	-----	---	-----	---	-----	---	-----	---	------	---

[TOTAAL: 10]

OEFENING 7

- a) slange (1)
- b) inspuitings (1)
- c) tieners (1)
- d) doktor (1)
- e) vriende (1)
- f) slaapsteurnis (1)
- g) boodskappe (1)
- h) kuberboelies (1)
- i) selfone (1)
- j) hoërskool (1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 8

- a) bekommernis (1)
- b) vyandigheid (1)
- c) wysheid (1)
- d) duisternis (1)
- e) vertrouwe (1)
- f) ouderdom (1)

[TOTAAL: 6]

OEFENING 9

- a) wile (1)
- b) boeke (1)
- c) reuse (1)
- d) geluide (1)
- e) vuishoue (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 10

- a) take (1)
- b) bene (1)
- c) bome (1)
- d) mure EN plakkate (2)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 11

- a) skooltasse (1)
- b) oorbelle (1)
- c) lippe (1)
- d) kolomme (1)
- e) vakke (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 12

- a) dorpe (1)
- b) borge (1)
- c) berge (1)
- d) presente (1)
- e) honde (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 13

- a) dae (vakansiedae) (1)
- b) vlae (1)
- c) mae (1)

[TOTAAL: 3]

OEFENING 14

- a) slange (1)
- b) tonge (1)
- c) ringe (1)
- d) tange (1)
- e) wange (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 15

- a) meubels (1)
- b) tekens (1)
- c) onderwysers (1)

[TOTAAL: 3]

OEFENING 16

- a) vorms (1)
- b) skelms (1)
- c) arms (1)

[TOTAAL: 3]

OEFENING 17

- a) giwwe (1)
- b) strawwe (1)
- c) stowwe (1)

[TOTAAL: 3]

OEFENING 18

- a) foto's (1)
- b) skadu's (1)
- c) pa's (1)
- d) DVD's (1)

[TOTAAL: 4]

OEFENING 19

- a) heinings (1)
- b) dorings (1)
- c) verrassings (1)
- d) piesangs (1)
- e) kussings (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 20

- a) oë (1)
- b) oorloë (1)
- c) elmoë (1)

[TOTAAL: 3]

OEFENING 21

- a) feë ✓ (1)
Leerder se eie sin, byvoorbeeld: Die feë het die Slapende Skoonheid vir die nare heks weggesteek. ✓ (1)
- b) drieë ✓ (1)
Leerder se eie sin, byvoorbeeld: Die 2019-Springbokspan het die Wêreldbeker met twee drieë gewen. ✓ (1)
- c) vlieë ✓ (1)
Leerder se eie sin, byvoorbeeld: Vlieë sit op my middagete. ✓ (1)

[TOTAAL: 6]

OEFENING 22

- a) kinders (1)
- b) gevoelens (1)
- c) lewens (1)

[TOTAAL: 3]

OEFENING 23

LEERWERK

OEFENING 24

LEERWERK

OEFENING 25

- a) springbokke (1)
- b) leeuwyfies (1)
- c) koedoes (1)
- d) olifante (1)

- e) volstruise (1)
[TOTAAL: 5]

OEFENING 26

- a) Selfone mag nooit in tasse of sportsakke van kinders gelaat word nie. (4)
b) Dit moet verkieslik in baadjies se sakke gedra word. (2)
c) Leerders mag tablette en slimfone in klasse gebruik om foto's van lesse te neem. (6)
d) Leerders verkies dit ook om van elektroniese handboeke gebruik te maak. (2)
e) 'n Selfoon mag net pouses aangeskakel word om dalk dringende boodskappe van jou ouers te lees. (3)

[TOTAAL: 17]

OEFENING 27

- a) briefie (1)
b) vliegtuigie (1)
c) parkie (1)
d) stoepie (1)
e) fietsie (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 28

- a) grafie (1)
b) ogie (1)
c) krakie (1)
d) strepie (1)
e) rosie (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 29

- a) siffie (1)
b) laggie (1)
c) rakkie (1)
d) poppie (1)
e) kassie (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 30

- a) geheimpie (1)
b) rympie (1)
c) boompie (1)
d) raampie (1)
e) duimpie (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 31

- a) woordjie (1)
b) matjie (1)
c) prentjie (1)
d) bootjie (1)
e) bedjie (1)

f) badjie (1)
[TOTAAL: 6]

OEFENING 32

a) truitjie (1)
b) leeutjie (1)
c) footjie (1)
d) mandjietjie (1)
[TOTAAL: 4]

OEFENING 33

a) straaltjie (1)
b) traantjie (1)
c) deurtjie (1)
d) beertjie (1)
e) venstertjie (1)
[TOTAAL: 3]

OEFENING 34

a) balletjie (1)
b) stemmetjie (1)
c) pennetjie (1)
d) sterretjie (1)
[TOTAAL: 4]

OEFENING 35

a) ringetjie (1)
b) slangetjie (1)
c) tangetjie (1)
d) wangetjie (1)
[TOTAAL: 4]

OEFENING 36

a) foto'tjie (1)
b) radio'tjie (1)
c) plato'tjie (1)
d) hoera'tjie (1)
e) impi'tjie (1)
[TOTAAL: 5]

OEFENING 37

a) dorinkie (1)
b) koninkie (1)
c) torinkie (1)
d) kettinkie (1)
e) heininkie (1)
[TOTAAL: 5]

OEFENING 38

AF
1 nooientjie

Best Books Eksamenhulp
Graad 12 Afrikaans Eerste Addisionele Taal Eksamenoeefenboek
Memorandum

- 2 paadjie
- 3 skepie
- DWARS
- 4 speletjie
- 5 waentjie
- 6 blaadjie

[TOTAAL: 6]

OEFENING 39

- a) toeskouers (1)
- b) orkes (1)
- c) pak (1)

[TOTAAL: 3]

OEFENING 40

40.1	J	40.2	A	40.3	E	40.4	B	40.5	I
40.6	G	40.7	C	40.8	F	40.9	H	40.10	D

[TOTAAL: 10]

OEFENING 41

	PERSOONSNAAM	TAAL
a)	Suid-Afrikaner	11 tale, bv. Afrikaans
b)	Griek	Grieks
c)	Italianers	Italiaans
d)	Pole	Pools
e)	Russe	Russies
f)	Spanjaarde	Spaans
g)	Amerikaners	Engels
h)	Skotte	Engels
i)	Engelse	Engels
j)	Swede	Sweeds
k)	Duitsers	Duits
l)	Franse	Frans
m)	Egiptenare	Arabies
n)	Nederlanders	Nederlands
o)	Turke	Turks

[TOTAAL: 28]

OEFENING 42

- a) bestuurderes (1)
- b) swaer (1)
- c) dogter/meisie (1)
- d) prinses (1)
- e) oom (1)

Best Books Eksamenhulp
Graad 12 Afrikaans Eerste Addisionele Taal Eksamenoeefenboek
Memorandum

- f) suster (1)
- g) onderwyseres (1)
- h) aktrise (1)
- i) kelnerin (1)
- j) heldin (1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 43

- a) bedriegster (1)
- b) danseres (1)
- c) redaktrise (1)
- d) skryfster (1)
- e) dame (1)
- f) weduwee (1)
- g) strooimeisie (1)
- h) voorsitster (1)
- i) nooi (1)
- j) sangeres (1)
- k) bruidegom (1)

[TOTAAL: 11]

OEFENING 44

- a) onderwyser (1)
- b) pianis (1)
- c) juwelier (1)
- d) kelner (1)
- e) digter (1)
- f) skrywer (1)

[TOTAAL: 6]

OEFENING 45

- a) merrie (1)
- b) vulletjie (1)
- c) reun (1)
- d) hondjie (1)
- e) haan (1)
- f) kuiken (1)
- g) wyfiekat (1)
- h) katjie (1)
- i) ram (1)
- j) ooi (1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 46

- a) vriend (1)
- b) seun (1)
- c) buurvrou (1)
- d) mans (1)
- e) spreekster (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 47

- a) Sy; haar (2)
- b) ons (1)
- c) jou (1)
- d) julle (1)
- e) hom (1)

[TOTAAL: 6]

OEFENING 48

- a) hulle (1)
- b) jy (1)
- c) u (1)
- d) my (1)
- e) Hy (1)
- f) sy (1)
- g) hom (1)
- h) hulle (1)

[TOTAAL: 8]

OEFENING 49

- a) Hulle (1)
- b) Hy (1)
- c) Sy (1)
- d) hy (1)
- e) hulle (1)
- f) Hulle (1)

[TOTAAL: 6]

OEFENING 50

- a) hy (1)
- b) sy (1)
- c) haar (1)
- d) syne (1)
- e) hare (1)
- f) hulle (1)
- g) haar (1)

[TOTAAL: 7]

OEFENING 51

- a) dit (1)
- b) Daar + Dit (1)
- c) dit (1)
- d) daar (1)
- e) Daar + Dit (1)
- f) Dit (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 52

- a) sy + syne (2)
- b) my + myne (2)
- c) hare (1)
- d) my+ myne (2)
- e) ons s'n (1)

[TOTAAL: 8]

OEFENING 53

ENIGE EEN VAN DIE VOLGENDE, KIES NET EEN VAN DIE MOONTLIKHEDE.

- a) daardie/hierdie/dié (1)
- b) hierdie/die (1)
- c) daardie/hierdie/dié (1)
- d) daardie/hierdie/dié (1)
- e) daardie/hierdie/dié (1)
- f) daardie/hierdie/dié (1)
- g) daardie/hierdie/dié (1)
- h) daardie/hierdie/dié (1)

[TOTAAL: 8]

OEFENING 54

- a) vir wie (1)
- b) wie se (1)
- c) aan wie (1)
- d) met wie (1)
- e) op wie (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 55

- a) Die rekenaars waarop ons werk, is splinternuut. (1)
- b) Ek wonder waarnatoe gaan ons die vakansie. (1)
- c) Die vullisdrom waarin ons die papiere gooi, is vuil. (1)
- d) Jy moenie met jou hand daaraan raak nie, jy sal seerkry! (1)
- e) Waaraan sal jy al die probleme toeskryf? (1)
- f) Ek wonder of die oneerlike kind daarmee gaan wegkom. (1)

[TOTAAL: 6]

OEFENING 56

- a) daaroor (1)
- b) daaruit (1)
- c) waaroor (1)
- d) waarby (1)
- e) daarvan (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 57

- a) waarsonder (1)
- b) waarlangs (1)
- c) waarop (1)
- d) waarvan (1)
- e) waarmee (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 58

- a) waarmee (1)
- b) waaruit (1)
- c) daarin (1)
- d) daarby (1)
- e) waarvan (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 59

- a) Almal (1)
- b) Niemand (1)
- c) Iemand (1)
- d) Sommige (1)
- e) iets (1)
- f) Diegene (1)
- g) Niemand (1)

[TOTAAL: 7]

OEFENING 60

- a) Wanneer/Waar (1)
- b) Waarom (1)
- c) Wanneer/Waar (1)
- d) Waarom (1)
- e) Wie/ Waarom (1)
- f) Watter (1)
- g) Wanneer/Waarom (1)
- h) Wie (1)
- i) Waarop (1)
- j) Watter (1)
- k) Waarom/Wanneer/Waar (1)
- l) Wie (1)

[TOTAAL: 12]

OEFENING 61

- a) myself (1)
- b) homself (1)
- c) haarself (1)
- d) myself (1)

- e) haarself (1)
- f) homself (1)
- g) onself (1)
- h) haarself (1)

[TOTAAL: 8]

Hoofstuk 4: Byvoeglike naamwoorde (*adjectives*)

OEFENING 1

- a) Sosiale media is vol foto's van pragtige matriekleerders by hul matriekafskeid. (2)
- b) Matriekafskeid is 'n belangrike funksie vir matriekleerders om by te woon. (1)
- c) Matrieks gaan 'n onvergeetlike aand beleef. (1)
- d) Dit is 'n ongelooflike ervaring wat matrieks vir altyd sal onthou. (1)
- e) Matriekafskeid is 'n spesiale geleentheid waar klasmaats saam kan kuier. (1)

[TOTAAL: 6]

OEFENING 2

- a) noodlottige (1)
- b) alombekende (1)
- c) onooglike (1)
- d) besige (1)
- e) onherroeplike (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 3

Dit was 'n vroeë oggend terwyl ek nog rustig probeer slaap. Ek het wawyd wakker geskrik van 'n lawaaierige groep mense buite my toe kamerdeur. Eers het dit 'n as 'n sagte fluister begin, maar gou het dit ontaard in giggelende meisies wat saggies sing.

Dit het later soos een groot koor geklink. Dit was my beste vriendinne wat vir my 'n heerlike verrassing gereël het, omdat dit my sewentiende verjaarsdag is. Dit was 'n ongelooflike verrassing wat ek eensins verwag het nie.

Behalwe vir die pragtige presente, heerlike kuier en klomp drukkies, sal dit altyd 'n onvergeetlike oggend vir my wees. Dit was een van die beste dinge wat nog ooit met my gebeur het.

[TOTAAL: 19]

OEFENING 4

- a) legendariese (1)
- b) aanvanklike (1)
- c) voorgenome (1)
- d) beperkte (1)
- e) spoggerige (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 5

ATTRIBUTIEWE VORM

PREDIKATIEWE VORM

Best Books Eksamenhulp
Graad 12 Afrikaans Eerste Addisionele Taal Eksamenoeefenboek
Memorandum

a)	Die <u>goeie</u> onderwyser	Die onderwyser is <u>goed</u> .
b)	Die <u>sagte</u> kussing	Die sjokolade is <u>sag</u> .
c)	Die <u>gladde</u> seep	Die seep is <u>glad</u> .
d)	Die <u>snaakse</u> grappie	Die grappie is <u>snaaks</u> .
e)	Die <u>lelike</u> rok	Die rok is <u>lelik</u> .
f)	Die <u>vriendelike</u> seun	Die seun is <u>vriendelik</u> .
g)	'n <u>Koue</u> winter	Die winter is <u>koud</u> .
h)	Die <u>wrede</u> moordenaar	Die moordenaar is <u>wreed</u> .
i)	Die <u>beroemde</u> sanger	Die sanger is <u>beroemd</u> .
j)	'n <u>Egte</u> leertas	Die leertas is <u>eg</u> .

[TOTAAL: 18]

OEFENING 6

- a) dowwe (1)
- b) behulpsume (1)
- c) arme (1)
- d) moeë (1)
- e) instrumentele (1)
- f) individuele (1)
- g) voorgeskrewe (1)

[TOTAAL: 7]

OEFENING 7

LEERDERS SE EIE SINNE, BYVOORBEELD:

- a) Die onderwyser is trots op die matriekleerders. (1)
- b) Die trotse onderwyser het gespog met sy matriekleerders. (1)
- c) Die swembad is baie diep. (1)
- d) Daardie kind is gedurende die jaar al deur diepe waters. (1)

[TOTAAL: 4]

OEFENING 8

- a) Daar is geen alkoholiese drank by ons matriekafskeid nie. (1)
- b) Ons het twee komplimentêre kaartjies vir ons matriekafskeid gekry. (1)
- c) Die aantreklike seun het die meisie matriekafskeid toe gevra. (1)
- d) Dit is amptelik dat die beplande matriekafskeid in November gaan wees. (1)
- e) Tydens eksamens moet leerders in alfabetiese orde sit. (1)
- f) Jy moet sistematies te werk gaan as jy vir jou naderende eksamen beplan. (1)
- g) Die matriekvraestelle word departementeel opgestel. (1)
- h) Die oneerlike seun het 'n fabelagtige leuen vertel. (1)
- i) Verskillende dansliedjies se melodieë by die matriekafskeid bly in my gedagtes (1)
- j) Dis die matrieks se laaste geleentheid om by die skool aan kulturele aktiwiteite deel te neem. (1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 9

- a) jong (1)
- b) gawe (1)

Best Books Eksamenhulp
Graad 12 Afrikaans Eerste Addisionele Taal Eksamenoeefenboek
Memorandum

- c) skewe (1)
- d) stukkende (1)
- e) hoe (1)
- f) Koue (1)
- g) vriendelike (1)
- h) simpatieke (1)
- i) eensame (1)
- j) wye (1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 10

- a) Stel 'n spesiale studieskedule op. (1)
- b) Kies vaste studietye vir elke dag. (1)
- c) Gebruik die lang Junie-Julie-skoolvakansie nuttig. (1)
- d) Breek moeilike onderwerpe op in maklike gedeeltes. (2)
- e) Beraam hoeveel tyd benodig word. (1)
- f) Besluit wanneer jy die beste werk, soos vroeg oggende of laat saans. (1)
- g) Rig 'n gemaklike plek in vir jou studies – 'n groot tafel, gemaklike stoel, netjiese werkspasie en goeie beligting. (5)
- h) Maak jou studies aktief deur beproeftde studiemetodes te gebruik soos neerskryf, teken, opsom, rympies maak of saam met 'n betroubare studiemeet te leer. (2)
- i) Moenie alles in die laaste minuut probeer baasraak nie. (1)
- j) Wees selektief wanneer jy studeer deur betekenisvolle inligting te kies. (1)

[TOTAAL: 16]

OEFENING 11

Liewe Dagboek

Ek kan nou nog nie glo dit het gebeur nie! Stoksielalleen het ek by my beeldskone vriendin se splinternuwe huis met 'n bos spierwit rose gestaan. Dit was vuurwarm buite in die son. My lyf bewerig, my keel kurkdroog en papnat gesweet. Ek was doodbang om vir Ingrid 'n doodeenvoudige vragie te vra.

Skielik het hul voordeur oopgegaan. Ek skrik my boeglam toe hul piepklein hondjie pylreguit op my afstorm.

Ek kon blitsvinnig agter 'n boom inspring en doodstil staan. Toe ek genoeg moed bymekaargeskraap het, het ek aan die bloedrooi voordeur geklop.

Toe sy die voordeur oopmaak en ek in haar potblou oë kyk, het my eie stem wildvreemd geklink. Uiteindelik het ek dit tog reggekry om haar te vra, maar . . .

[TOTAAL: 17]

OEFENING 12

- a) papsag (1)

Best Books Eksamenhulp
Graad 12 Afrikaans Eerste Addisionele Taal Eksamenoeefenboek
Memorandum

- b) skatryk (1)
- c) asynsuur (1)
- d) papnat (1)
- e) vuurwarm (1)
- f) propvol (1)
- g) loodswaar (1)
- h) dom (1)
- i) blitsvinnig (1)
- j) popmooi (1)
- k) helderlig (1)
- l) morsdood (1)
- m) spekvet (1)
- n) hoepelkrom (1)
- o) grasgroen (1)
- p) wawyd oop (1)

[TOTAAL: 16]

OEFENING 13

a)	skelpienk
b)	potblou
c)	loodgrys
d)	modderbruin
e)	pimpelpers
f)	pikswart
g)	bloedrooi
h)	spierwit
i)	goudgeel
j)	skeloranje

[TOTAAL: 10]

OEFENING 14

- a) doodmoeg (1)
- b) penorent (1)
- c) pylreguit (1)
- d) blitssnel (1)
- e) doodbekommer (1)
- f) wêreldberoemde (1)
- g) potblou (1)
- h) lewensbelangrik (1)
- i) pikdonker + yskoud (2)
- j) doodsbenuud + stoksielalleen (2)

[TOTAAL: 12]

OEFENING 15

- a) My pa se motor is nou silwerskoon. (2)
- b) In ons skool se biblioteek is daar splinternuwe boeke op die rakke. (1)

Best Books Eksamenhulp
Graad 12 Afrikaans Eerste Addisionele Taal Eksamenoeefenboek
Memorandum

- c) Ons matrieks is nou trommeldik geëet ná die heerlike maaltyd. (1)
d) Die matrieks is dolgelukkig/doodgelukkig as dit pouse is. (1)
e) Die leerders sit doodstil en luister vir die onderwyser se interessante vertellings. (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 16

- a) dolgraag (1)
b) doodseker (1)
c) dolverlief (1)
d) smoordronk (1)
e) doodernstig (1)
f) rietskraal (1)
g) haarfyn (1)
h) prentjiemooi (1)
i) pikdonker (1)
j) doodgewoon (1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 17

DWARS

- 2 goudgeel (1)
4 spekvet (1)
7 bloedrooi (1)
8 stokoud (1)
10 potblou (1)
12 splinternuut (1)
17 papnat (1)
18 smoorkwaad (1)
19 grasgroen (1)
20 hoog (1)

AF

- 1 peperduur (1)
3 skatryk (1)
5 bloedjonk (1)
6 yskoud (1)
9 spotgoedkoop (1)
11 veerlig (1)
13 piepklein (1)
14 vuurwarm (1)
15 kurkdroog (1)
16 spierwit (1)

[TOTAAL: 20]

OEFENING 18

- a) wasbleek OF doodsbleek (1)
b) pikswart (1)
c) asvaal EN sjokladebruin (2)

Best Books Eksamenhulp
Graad 12 Afrikaans Eerste Addisionele Taal Eksamenoeefenboek
Memorandum

- d) kliphard (1)
e) galbitter (1)
f) kraakvars (1)

[TOTAAL: 7]

OEFENING 19

- a) lewensgroot (1)
b) komkommerkoel (1)
c) silwerskoon (1)
d) doodverveeld (1)
e) stokflou (1)
f) stapelgek (1)
g) doodgewoon (1)
h) glashelder (1)
i) broodnodig (1)
j) vreksuinig (1)
k) stokdoof (1)
l) perdfris (1)
m) seepglad (1)

[TOTAAL: 13]

OEFENING 20

- a) duurder (1)
b) jonger EN makliker (2)
c) meer (1)
d) moeiliker (1)
e) mooier (1)

[TOTAAL: 6]

OEFENING 21

- a) snaakste (1)
b) flukste (1)
c) meeste (1)
d) beste (1)
e) nuutste (1)
f) duurste (1)
g) hoogste (1)

[TOTAAL: 7]

OEFENING 22

- a) hoër (1)
b) kwaaiër (1)
c) breër (1)
d) bietjie (1)
e) later (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 23

- a) vinniger; vinnigste (2)
b) grootste (1)

Best Books Eksamenhulp
 Graad 12 Afrikaans Eerste Addisionele Taal Eksamenoeefenboek
 Memorandum

- c) hardste (1)
 d) moeër (1)
 e) ouer; oudste (2)

[TOTAAL: 7]

OEFENING 24

STELLENDEN TRAP	VERGROTTENDE TRAP	OORTREFFENDE TRAP
	a) beter	b) beste
	c) jonger	d) jongste
	e) meer	f) meeste
	g) minder	h) minste
i) lank		j) langste
	k) nuwer	
l) lig		m) ligste
	n) sagter	
	o) laer	
	p) breër	
	q) duurder	
	r) moeër	s) moegste
	t) hoër	u) hoogste

[TOTAAL: 21]

OEFENING 25

- a) beskrywende (1)
 b) verhalende (1)
 c) blosende (1)
 d) Voorbereide (1)
 e) huilende (1)
 f) ontkennende (1)
 g) hartverskeurede (1)
 h) dansende (1)

[TOTAAL: 8]

OEFENING 26

- a) bespreekte (1)
 b) bewaarde (1)
 c) behandelde (1)
 d) voltooide (1)
 e) vertaalde (1)
 f) ingepakte (1)
 g) gekapte (1)
 h) oorgetrekte (1)
 i) onderstreepte (1)
 j) geleerde (1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 27

- a) opgewonde (1)

Best Books Eksamenhulp
Graad 12 Afrikaans Eerste Addisionele Taal Eksamenoeefenboek
Memorandum

- b) bedorwe (1)
- c) verlore (1)
- d) geslote (1)
- e) teleurstellende (1)
- f) naderende (1)
- g) skitterende (1)
- h) oplettende (1)
- i) uitstekende (1)
- j) kloppende (1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 28

- a) Daar was hopeloos te min afgerolde vraestelle vir die matriekeksamen. (1)
- b) Ons waarnemende hoof is 'n persoon wat goeie dissipline toepas. (1)
- c) Het jy die skokkende nuus gehoor? (1)
- d) Die hoofseun het 'n leidende rol in die skool gespeel. (1)
- e) Die gestrafde leerder het hopelik sy les geleer. (1)
- f) Die meisie hou baie daarvan om aan haar vriendin se gevlegte hare te vat. (1)
- g) Die matrieks het verbasende goeie punte behaal. (1)
- h) In die koshuis word 'n smaaklike ete vir ons voorberei. (1)
- i) Ons Afrikaansonderwyser is werklik 'n gawe man. (1)
- j) Lees weer deur jou beantwoorde vraag. (1)
- k) Jy moet sorg dat jy 'n hersiende ooreenkoms teken. (1)
- l) Het jy al die vereiste vorms vir universiteits-toelating voltooi? (1)

[TOTAAL: 12]

OEFENING 29

- a) gebakte (1)
- b) gebraaide (1)
- c) gemaalde (1)
- d) gekerfde (1)
- e) geklitste (1)
- f) gedekte (1)
- g) voorbereide (1)
- h) gepompde (1)
- i) gebarste (1)
- j) versoolde (1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 30

- a) lekkende (1)
- b) glinsterende (1)
- c) gloeiende (1)
- d) verlangende (1)
- e) spelende (1)
- f) babbelende (1)
- g) geslaagde (1)
- h) gewaste (1)

[TOTAAL: 8]

Hoofstuk 5: Werkwoorde (*verbs*) en bywoorde (*adverbs*)

OEFENING 1

- a) oortree (1)
- b) terugtrek (1)
- c) verskyn (1)
- d) kruisverhoor (1)
- e) uitspraak (1)
- f) aanspraak (1)

[TOTAAL: 6]

OEFENING 2

- a) is (1)
- b) word (1)
- c) skyn (1)
- d) blyk (1)
- e) heet (1)
- f) skyn (1)
- g) klink (1)

[TOTAAL: 7]

OEFENING 3

- a) oorgetrek (1)
- b) aanvaar (1)
- c) gelukgewens (1)
- d) aangedra (1)
- e) onderrig (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 4

- a) Sipho en Joseph **sou** vir die eksamen leer. (1)
- b) Ons **kon** die huiswerk doen. (1)
- c) Hulle **wou** die boelie soek. (1)
- d) Al die leerders **moes** hul selfone bêre. (1)

[TOTAAL: 4]

OEFENING 5

HIER IS MEER AS EEN ANTWOORD MOONTLIK, KYK NA DIE LEERDER SE ANTWOORD IN KONTEKS.

- a) kan/wou/sal/mag/moet (1)
- b) kan/wil/wou/sal/mag/moet (1)
- c) het (1)
- d) kan/wil/wou/sal/het/mag/moet (1)
- e) kan/wil/wou/sal/het/mag/moet (1)
- f) kan/wil/wou/sal/het/mag/moet (1)
- g) kan/wil/wou/sal/het/mag/moet (1)

(1)
[TOTAAL: 7]

OEFENING 6

- a) Die boelie het alleen gesit. (1)
- b) Die boelie het die meisie se kos gegryp. (1)
- c) Die seun het vir die boelie weg gehardloop. (1)
- d) Die boelie het die seun se selfoon gesteel. (1)
- e) Die onderwyser het die boelie gewaarsku. (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 7

- a) Die skole het Woensdag weer **begin**. (1)
- b) Die onderwyser het ons elke dag **bemoedig**. (1)
- c) Hy het die ander leerders **beskuldig**. (1)
- d) Peter het die boelie se voorkoms in detail **beskryf**. (1)

[TOTAAL: 4]

OEFENING 8

- a) Hulle het die werk voor die toets **hersien**. (1)
- b) Ons het die boelie aan Peter se beskrywing **herken**. (1)
- c) Die onderwyser het die gedragskode aan die leerders **verduidelik**. (1)
- d) Die man het sy seun se onaanvaarbare gedrag **verdedig**. (1)
- e) Die skoolkomitee het die saak teen die boelie **ondersoek**. (1)
- f) Kagiso het 'n swak selfbeeld as gevolg van die boelie se opmerkings **ontwikkel**. (1)
- g) Haar negatiewe gedrag het my elke keer **ontstel**. (1)
- h) Die prefek het haar oor die meisie wat geboelie is **ontferm**. (1)

[TOTAAL: 8]

OEFENING 9

- a) Die matriekleerders **het probeer** om hul beste te doen. (1)
- b) Nnuku **het** al sy geleenthede **gebruik**. (1)
- c) Tony **het erken** dat hy die seun geboelie het. (1)
- d) Die leerders **het** 'n afskeidspartytjie **organiseer**. (1)

[TOTAAL: 4]

OEFENING 10

- a) Die meisie was siek (1)
- b) Busi en Lindo was beste maats. (1)
- c) Almal was opgewonde oor die matriekafskeid. (1)
- d) Die leerders in die skool was baie bly oor die komende vakansie. (1)
- e) Die onderwysers was tevrede met die matriekresultate. (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 11

- a) Gister het my ma koekies vir my verjaarsdag gebak. (1)
- b) Gister het Andiswa te veel televisie gekyk. (1)
- c) Gister het Edlyn agt ure geslaap. (1)
- d) Gister het Carl sy bed opgemaak. (1)

[TOTAAL: 4]

OEFENING 12

- a) 'n Saak van aanranding was by die polisie aanhangig gemaak. (1)
- b) Die boelies het gedreig om sy seun te skiet. (1)
- c) Die departement van onderwys was ook ingelig. (1)

- d) Die polisie moes die ouers van die leerder opspoor. (1)
[TOTAAL: 4]

OEFENING 13

- a) Die meisies het gestaan en sing. (1)
b) Die onderwyseres het gesit en skryf. (1)
c) Die skoothoof het geloop en beduie. (1)
d) Almal het gelê en slaap onder die boom. (1)
e) Die taxibestuurder het gery en eet. (1)
[TOTAAL: 5]

OEFENING 14

- a) Ek het die spanning voel laai. (1)
b) Ons het die taxi toeter hoor blaas. (1)
c) Ek het 'n koue wind voel waai. (1)
[TOTAAL: 3]

OEFENING 15

- a) Môre sal die leerders besig wees om te raas. (1)
b) Môre sal die leerders in die klas praat. (1)
c) Môre sal die kinders pouse buite speel. (1)
d) Môre sal Na'eemah 'n nuwe selfoon kry. (1)
[TOTAAL: 4]

OEFENING 16

- a) Vuyo sal sy huiswerk moet doen. (1)
b) Die matrieks sal die eksamen kan skryf. (1)
c) Die meisie sal die storieboek wil koop. (1)
d) Hy sal nou huis toe mag gaan. (1)
[TOTAAL: 4]

OEFENING 17

- a) Die pa vrees vir sy kind se lewe. (1)
b) Die kind speel rugby. (1)
c) Hy sing in die koor. (1)
d) Die boelie slaan die meisie. (1)
e) Die boelies dreig om die seun te skiet. (1)
[TOTAAL: 5]

OEFENING 18

LYDENDE VORM	
a)	Die rugbybal word deur die seun geskop.
b)	Huiswerk word elke dag deur Rebecca by die huis gedoen.
c)	Klavier word soggens deur die kind in die saal gespeel.
d)	'n Interessante boek word deur die meisie gelees.
e)	Motorfietse word deur die matriekseuns gery.
f)	Wors word vandag deur die matrieks by die skool gebraai.
g)	Eksamen word deur die matrieks geskryf.
h)	Vraestel 1 word vandag deur die matrieks geskryf.

[TOTAAL: 8]

OEFENING 19

- a) Die storie is verlede jaar deur Umar geskryf. (1)
- b) Die boek is deur Basetsana gelees. (1)
- c) 'n Klagtebrief is deur die kind by die skool ingegee. (1)
- d) Ons rugbyspanne is vandag deur hulle gewen. (1)
- e) Vier voetgangers is Maandagoggend deur die taxi getref. (1)
- f) Die antwoorde is gister deur die onderwyser in die klas gegee. (1)
- g) Die boelies is eerste pouse deur die skoolhoof op heterdaad betrap. (1)

[TOTAAL: 7]

OEFENING 20

- a) Rugby is deur die seuns op die veld gespeel. (1)
- b) Die sokkerbal is gister deur Mbuso deur die venster geskop. (1)
- c) 'n Partytjie is jaarliks deur die personeel by die skool gehou. (1)
- d) Die boelie is Vrydag deur die skoolhoof by die skool ondervra. (1)
- e) Ons rekenaarsentrum is die naweek deur diewe besteel. (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 21

- a) Karabo is deur 'n krieketbal rakelings gemis. (1)
- b) 'n Lang brief is deur my vriend uit Engeland geskryf. (1)
- c) Tekkies is deur Didier by die skool gedra. (1)
- d) Die gedigte is deur die leerders gou verstaan. (1)
- e) Papiere is deur die leerders orals in die skool opgetel. (1)
- f) Dié liedjie is deur die sangeres by die konsert met oorgawe gesing. (1)

[TOTAAL: 6]

OEFENING 22

- a) Die tydskrif sal môre deur Fhazel gelees word. (1)
- b) 'n Leesprogram sal deur die onderwyser by die skool aangebied word. (1)
- c) Die kinders sal elke oggend deur die ouers by die skool afgelaai word. (1)
- d) Die matriekafskied sal deur die ouers gereël word. (1)
- e) Die toets sal Vrydag deur die leerders oorgeskryf word. (1)
- f) Die matriekklas sal deur die hoofseun na sy partytjie genooi word. (1)
- g) Die storieboek sal vandag deur Cyril skool toe gebring word. (1)

[TOTAAL: 7]

OEFENING 23

- a) Die meisie het gegil dat **hulle** besig is om die verjaarsdagkoek alleen te eet. (1)
- b) Die onderwyser het gesê dat **daardie dag** niks met **my** werk verkeerd is nie. (2)
- c) Die arm seuntjie sê dat **hy** die **vorige dag** nie brood gehad het om te eet nie. (2)
- d) Mpho het gesê dat **hy** oor **twee dae** na skool met **my** wou praat. (3)
- e) Die leerders het gespog dat hulle **twee dae vantevore** geen huiswerk gekry het om te doen nie. (2)
- f) Die leerders het opgewonde geskree dat **hulle toe** goeie punte vir die toets gekry het. (2)
- g) Die Afrikaanseonderwyser sê dat **ons** moet hard leer vir die **volgende dag** se klastoets. (2)

- h) Die seun vertel dat **hy daardie** taal en leesoefenboek **verlede jaar** gekoop het. (3)
[TOTAAL: 17]

OEFENING 24

- a) “Jis, bra, is jy oukei daar?” vra hy spottend. (1)
b) Brink kyk vir die onnie sê: “Hy’t nie nodig om deur matriek te kom nie, Juffrou, Ons gaan tog vir die Proteas open.” (1)
c) “Presies,” sê Marko vol nuwe moed. (1)
d) Juffrou Goosen reageer: “En wie gaan julle finansies behartig as daai miljoene eers inrol?” (1)
e) “Bestuurders,” staan Brink reg met die antwoord. (1)
f) “Aa-aa-aa! En wie gaan julle bestuurders bestuur as jy nie eens twee en twee bymekaar kan tel nie, Piesangbrein?” vra juffrou Goosen uit die hoogte. (1)
g) “Fokus net vir een dag daarop om ’n merkwaardige mens te wees, nie nét ’n beter krieketspeler nie,” sê sy. (1)
h) “Verwey, jy het soveel talent,” sê die onderwyser en sug. (1)

[TOTAAL: 8]

OEFENING 25

- a) Zandela: “Kan ek jou Afrikaanse boek leen?” (1)
b) Die juffrou het gesê: “Onthou om vandag jul boeke saam te neem.” (1)
c) Karabo sê: “Ek verstaan nie wat die Afrikaanse woord se betekenis is nie.” (1)
d) Nyameko sê: “Ek praat baie goed Xhosa.” (1)

[TOTAAL: 4]

OEFENING 26

- a) Tshiamo vra uit jammerte of sy/my been seergekry het. (1)
b) Die onderwyser het versoek/beveel om haar my/sy werk dadelik te sien. (1)
c) Die meisie het beklemtoon dat haar broer die beste rugbyspeler is. (1)
d) Met toejuiging skree die toeskouers dat hulle span gewen het. (1)
e) Sy het teleurstellend uitgeroep dat sy Peter nie glo nie. (1)
f) Die Afrikaanseonderwyser bedank Bonolo vir haar/sy hulp. (1)
g) Die onderwyser vra beleefd dat hulle hul voete sal afvee. (1)
h) Die skoolhoof het met verbasing uitgeroep dat dit ’n mooi prestasie is. (1)
i) Zade het in pyn uitgeroep dat ’n doring hom gestee het. (1)
j) Sy het beleefd gesmeek dat sy in hierdie boek wil skryf. (1)

[TOTAAL: 10]

Hoofstuk 6: Ander woordsoorte (*more parts of speech*)

OEFENING 1

- a) die (1)
b) 'n (1)
c) die (1)
d) 'n (1)
e) 'n (1)
f) Die (1)

Best Books Eksamenhulp
Graad 12 Afrikaans Eerste Addisionele Taal Eksamenoeefenboek
Memorandum

- g) die (1)
- h) 'n (1)
- i) Die (1)
- j) Die (1)
- k) die (1)
- l) 'n (1)

[TOTAAL: 12]

OEFENING 2

- a) die
- b) 'n (1)
- c) die (1)
- d) die (1)
- e) die (1)
- f) die (1)
- g) die (1)
- h) die (1)
- i) die (1)
- j) die (1)
- k) die (1)
- l) 'n OF die (1)
- m) Die (1)
- n) die (1)
- o) die (1)
- p) 'n (1)
- q) die (1)
- r) die (1)
- s) 'n (1)
- t) die (1)
- u) die (1)
- v) 'n (1)
- w) die (1)
- x) die (1)

[TOTAAL: 24]

OEFENING 3

- a) talle/baie (1)
- b) meeste (1)
- c) baie/talle (1)
- d) minste (1)
- e) duisend (1)
- f) vyftig (1)
- g) derde (1)
- h) agtiende (1)
- i) eerste (1)
- j) eerste/middelste (1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 4

- a) Baie (1)
- b) min (1)
- c) beide/alles (1)
- d) soveelste (1)
- e) honderde (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 5

- a) tweede (1)
- b) veertig (1)
- c) veertiende (1)
- d) vierhonderd (1)
- e) vierduisend eenhonderd (1)
- f) vierde (1)
- g) sewende (1)
- h) eerste (1)
- i) derde (1)
- j) honderdste (1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 6

- a) Ek gaan in die koshuis bly, **maar** as ek nie leer nie moet ek by my ouers kom bly. (1)
- b) Maandag sal dit te laat wees om jou vorms in te handig, **want** die sluitingsdatum is Vrydag. (1)
- c) Musa sowel as Lesego weet nie hoe om hierdie vorms in te vul nie. (1)
- d) Die meisies het boeke gelees **en** die seuns het sokker gespeel. (1)
- e) Jy kan medies **of** ingenieurswese studeer. (1)
- f) Die onderwyser sal die gedigte weer verduidelik, **maar** ons moet dit self gaan leer. (1)

[TOTAAL: 6]

OEFENING 7

- a) Aanstaande maand vind die finale eksamen plaas **dis** begin ons die werk hersien. (1)
- b) My ouers sal my studies tot in matriek betaal, **verder** moet ek self 'n plan maak. (1)
- c) Voltooi eers al die vorms **dan** kan jy dit laat sertifiseer. (1)
- d) Dink eers goed oor die vrae **daarna** kan jy die antwoorde in vul. (1)
- e) Hy het te swak punte gekry, **daarom** het hy nie keuring nie. (1)
- f) Hy het griep, **derhalwe** kan hy nie skool toe kom nie. (1)
- g) Die leerders het laat vir die Afrikaansklas gekom **toe** is hulle gestraf. (1)
- h) My ouers het my 'n motorfiets belowe, **nogtans** wonder ek of hulle dit sal nakom. (1)
- i) Haar kans is min om matriek te slaag; **nietemin** probeer sy darem. (1)
- j) My beursvorms het ek by die skool vergeet, **gevolglik** kan ek nie dit voltooi nie. (1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 8

- a) Die meisie is baie opgewonde omdat sy universiteit toelating gekry **het**. (1)

Best Books Eksamenhulp
Graad 12 Afrikaans Eerste Addisionele Taal Eksamenoeefenboek
Memorandum

- b) Die twee seuns het geredeneer totdat hulle stokflou **was**. (1)
c) Jy moet jou sertifikate aan jou vorms aanheg voordat jy dit pos. (1)
d) Onalo kan nie die ander vakke skryf nie nadat hy oneerlik in die eksamen **was**. (1)
[TOTAAL: 4]

OEFENING 9

- a) sodat (1)
b) aangesien (1)
c) terwyl (1)
d) of (1)
e) alhoewel (1)
f) asof (1)
[TOTAAL: 6]

OEFENING 10

- a) . . . **alhoewel** hy nie seergekry het nie. (1)
b) . . . **hoe** Tozane so 'n onverstandige besluit kon neem nie. (1)
c) . . . **sedert** hy vier jaar gelede hierheen gekom het. (1)
d) . . . **mits** hy gereeld werk. (1)
e) . . . **sodat** hulle die eksamen kan slaag. (1)
f) . . . **toe** ek klaar eksamen geskryf het. (1)
g) . . . **voordat** hulle in die trein klim. (1)
[TOTAAL: 7]

OEFENING 11

- a) Hy het universiteit toe gegaan, alhoewel dit vir hom uiters moeilik was. (1)
b) Hy het universiteit toe gegaan, al was dit vir hom uiters moeilik. (1)
c) Hy het universiteit toe gegaan, niteenstaande was dit vir hom uiters moeilik. (1)
[TOTAAL: 3]

OEFENING 12

- a) **As** jy universiteit vrystelling wil hê, moet jy harder studeer. (1)
b) **Al** gaan jy medies studeer, sal jy verpleging ook geniet. (1)
c) **Terwyl** die taxi stadig ry, kan jy die universiteitskampus deur die venster bekyk. (1)
d) **Indien** jy aan 'n universiteit in Amerika wil studeer, moet jy 'n geldige paspoort hê. (1)
[TOTAAL: 4]

OEFENING 13

- a) tensy (1)
b) omdat (1)
c) tog (1)
d) nietemin (1)
e) sodra (1)
[TOTAAL: 5]

OEFENING 14

- a) op OF bo-op (1)
- b) langs (1)
- c) oor (1)
- d) tussen (1)
- e) in (1)
- f) voor (1)
- g) agter (1)
- h) onder (1)
- i) naby OF langs (1)

[TOTAAL: 9]

OEFENING 15

- a) op (1)
- b) aan (1)
- c) na (1)
- d) teen (1)
- e) in (1)
- f) oor (1)
- g) langs (1)
- h) ten (1)
- i) per (1)
- j) van (1)
- k) onder (1)
- l) uit (1)
- m) tot (1)
- n) ter (1)

[TOTAAL: 13]

OEFENING 16

- a) by (1)
- b) in (1)
- c) op (1)
- d) by (1)
- e) uit (1)
- f) op (1)
- g) by (1)
- h) per (1)
- i) aan (1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 17

- a) in (1)
- b) met (1)
- c) vir (1)
- d) ter (1)

Best Books Eksamenhulp
Graad 12 Afrikaans Eerste Addisionele Taal Eksamenoeefenboek
Memorandum

- e) oor (1)
- f) aan (1)
- g) van (1)
- h) ten (1)
- i) onder (1)
- j) op (1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 18

- a) volgens (1)
- b) sonder (1)
- c) per (1)
- d) met (1)
- e) aan (1)
- f) aan (1)
- g) om (1)

[TOTAAL: 7]

OEFENING 19

- a) by (1)
- b) per (1)
- c) by (1)
- d) vir (1)
- e) teen (1)
- f) by (1)
- g) op (1)
- h) in (1)
- i) na/aan (1)
- j) aan (1)
- k) op (1)
- l) in (1)

[TOTAAL: 12]

OEFENING 20

- a) Die leerders sit **aan** tafel in die studeerkamer om te studeer. (1)
- b) Die plakaat hang **teen** die muur. (1)
- c) Die huis **langs** ons skool is te koop. (1)
- d) Na skool gaan ons eers 'n bietjie rus **voor** ons begin studeer. (1)
- e) Ek het **na** hom gekyk en nog steeds nie raakgesien dat sy been gebreek is nie. (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 21

- a) op (1)
- b) oor (1)
- c) teen (1)
- d) voor (1)

Best Books Eksamenhulp
Graad 12 Afrikaans Eerste Addisionele Taal Eksamenoeefenboek
Memorandum

- e) teen (1)
- f) op; op (2)
- g) met; van (2)

[TOTAAL: 9]

OEFENING 22

- a) vir (1)
- b) agter (1)
- c) oor (1)
- d) per (1)
- e) op (1)
- f) aan (1)
- g) teen (1)
- h) bo (1)
- i) by (1)
- j) deur (1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 23

- a) op; na (2)
- b) in; van (2)
- c) na (1)
- d) in (1)
- e) op (1)
- f) ten (1)
- g) teen; van (2)
- h) met; van (2)
- i) tot (1)
- j) uit (1)

[TOTAAL: 14]

OEFENING 24

- a) Ag nee! (1)
- b) Hoera! (1)
- c) Eina! (1)
- d) Sies tog, (1)
- e) Aitsa (1)
- f) Genugtig! (1)
- g) Sowaar! (1)
- h) Sies! (1)
- i) Sjuut! (1)
- j) Hiert, (1)

[TOTAAL: 10]

Hoofstuk 7: Sinsleer (*syntax*)

OEFENING 1

Finalis wil rolmodel wees

a)	<u>Die Afrikaanse Tiener-kompetisie</u>	(1)
b)	<u>Die kroningsgeselligheid</u>	(1)
c)	<u>Die</u>	(1)
d)	<u>Caitlin</u>	(1)

[TOTAAL: 4]

OEFENING 2

a)	<u>ondersteun</u>	(1)
b)	<u>luister</u>	(1)
c)	<u>reël</u>	(1)
d)	<u>praat</u>	(1)
e)	<u>klap</u>	(1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 3

Seun as produk van program 'n rolmodel . . .

Dennian is een van die eerste groep leerders wat by dié program baat gevind het.

Die program vorm deel van die skool se rugbyprogram. Borge kry die geleentheid om belowende, minderbevoorregte leerders die kans te gee om hul skoolloopbaan voort te sit. Die betrokke borg kry in ruil vir sy bydrae 'n belastingsertifikaat. Hy word op hoogte gehou van die leerder se vordering en prestasies.

Dennian kom uit moeilike omstandighede en het homself bewys as iemand wat vir geen uitdaging terugstaan nie. Sy nederigheid, harde werksetiek en behulpsaamheid maak van hom 'n rolmodel. Hy het vanjaar talle hoogtepunte bereik toe hy onder meer lid was van die studenteraad en die geesbouspan, asook 'n interskole-atletiekdirigent.

[TOTAAL: 6]

OEFENING 4

a)	Itumeleng ry gister op die motorfiets.	(1)
b)	Ma het vandag die kos gebrand.	(1)
c)	Die taxi ongeluk het verlede naweek gebeur.	(1)
d)	Nina studeer vandag Afrikaans in die studiesaal.	(1)
e)	Vusi sal Saterdag die motor was.	(1)
f)	Thokozani moet elke Saterdag die gras kort sny.	(1)

[TOTAAL: 6]

OEFENING 5

a)	Tony gaan vandag 'n tafel by die skool bespreek.	(1)
b)	Die leerders studeer elke aand in hulle kamers.	(1)
c)	Masatlea het elke oggend 'n koppie tee gedrink by die eetkamertafel om wakker te bly.	(1)

- d) Onderwysers vergader elke oggend vir 'n uur in die personeelkamer om besluite te neem. (1)
[TOTAAL: 4]

OEFENING 6

- a) Tony, het jy 'n tafel vir die matriekafskeid bespreek? (1)
b) Het die jeug goeie rolmodelle in ons gemeenskappe nodig? (1)
c) Is die graadtiens verlede jaar deur die matrieks ontgroen? (1)
[TOTAAL: 3]

OEFENING 7

- a) met die groot hart (1)
b) met die blonde hare (1)
c) met sewe onderskeidings (1)
[TOTAAL: 3]

OEFENING 8

LEERDERS SE EIE BYVOEGLIKE BEPALINGS IN KONTEKS.

- a) Die seun met die blou pet lag lekker. (1)
b) Die Best Books Eksamenhulp met die groen omslag vir graad 12-leerders is waardevol. (1)
c) Die aktrise met die swart hare gaan ons skool besoek. (1)
d) Die meisie met die balletskoene dans op die verhoog. (1)
e) Die winkel met die geel bord verkoop tweedehandse boeke. (1)
f) Die meisie bewonder die nuwe Mej. Suid-Afrika met die mooi glimlag. (1)
[TOTAAL: 6]

OEFENING 9

- a) in die groot saal – PLEK (2)
b) vroeg vandag – TYD (2)
c) baie hard – WYSE (2)
d) 'n vreeslike spoed – WYSE (2)
[TOTAAL: 10]

OEFENING 10

- a) Charlize Theron woon nou in Amerika, maar Suid-Afrika is die land **waar sy gebore is**. (1)
b) Mpho soek na sy boek – **die een wat die gedigte bevat**. (1)
c) Die leerders **wat in die klas is**, praat elke periode onophoudelik. (1)
[TOTAAL: 3]

OEFENING 11

LEERDERS SE EIE KEUSE VAN BEPALINGS. HIER IS VOORBEELDE:

- a) Die leerders **wat Afrikaans EAT neem**, sukkel met sinsontleding (1)
b) Het jy die werk **wat die onderwyser verduidelik het**, vir die **Afrikaanse** toets geleer? (1)
c) Ek hersien die **taalkunde wat moeilik is**, vir die eksamen. (1)
d) Die onderwyser vertel vir die **leerders wat luister**, 'n grap. (1)
e) **Die matriekleerders** van General Smuts Hoërskool lees die *Fiela se kind*-drama. (1)
[TOTAAL: 5]

OEFENING 12

- a) Jy moet asseblief saam met my na die matriekafskeid kom, **indien jy moontlik kan.** (1)
b) Peter het huis toe gegaan ná hy die **matriekafskeid bygewoon het.** (1)
c) Hulle sit **met die son wat ondergaan** op die strand. (1)

[TOTAAL: 3]

OEFENING 13

- a) Terwyl die son skyn, het ons heerlik op die strand gelê. (**wyse**) (2)
b) Die boelie gaan tekere asof hy besete is. (**wyse**) (2)
c) My ouma woon in die versorgingseenheid. (**plek**) (2)
d) Ons gaan stap tussen die berge. (**plek**) (2)
e) Die pasiënt is al vir twee uur in die teater. (**plek**) (2)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 14

- a) om te loop (1)
b) te hore (1)
c) om te doen (1)
d) te wagte (1)
e) te sê (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 15

- a) te (1)
b) om; te (2)
c) te (1)
d) om; te (2)
e) om; te (2)

[TOTAAL: 8]

OEFENING 16

- a) Die matriekseun behoort sy selfoon in sy tas **te** bêre voordat die spreker begin praat. (1)
b) Die onderwyser behoort leerders **te** help met moeilike werk. (1)
c) Julle behoort doodstil **te** sit. (1)
d) Hulle behoort die motiveringspraatjie van die spreker **te** geniet. (1)
e) Die meisie hoef nie die taak oor haar rolmodel **te** voltooi nie. (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 17

- a) Die leerders sing op die pawiljoen om die geesbeker te wen. (1)
b) Hy leer hard om matriek te slaag. (1)
c) Sy maak opsommings om dit later te leer. (1)

[TOTAAL: 3]

OEFENING 18

- a) Peter gesels nie. (1)
- b) Hy lees nie. (1)
- c) Die onderwyser verduidelik nie. (1)
- d) Die kunstenaar skilder nie. (1)
- e) Die filmster glimlag nie. (1)
- f) Die leerders luister nie. (1)

[TOTAAL: 6]

OEFENING 19

- a) Die matriekleerders gaan nie ekstra klasse in Afrikaans bywoon nie. (1)
- b) Ek het nie my eksamenrooster gekry nie. (1)
- c) Mapitso gaan nie aan sy taak werk nie. (1)
- d) Bonolo weet nie wat om vir die eksamen te leer nie. (1)
- e) Hennely het nie haar huiswerk probeer doen nie. (1)
- f) Die leerders luister nie na die spreker nie. (1)

[TOTAAL: 6]

OEFENING 13

- a) Jy mag nie foto's neem nie. (1)
- b) Jy mag nie musiek maak nie. OF Jy mag nie kitaar speel nie. (1)
- c) Jy mag nie op jou selfoon praat nie. (1)
- d) Jy mag nie vuil maak nie. OF Jy mag nie papiere neer gooi nie. (1)
- e) Jy mag nie 'n selfie neem nie. (1)
- f) Jy mag nie eet nie. (1)

[TOTAAL: 6]

OEFENING 21

- a) Ek kan **niks meer** onthou van my kinderdae **nie**. (1)
- b) Ek wou **nooit** Whitney Houston wees wanneer ek groot is **nie**. (1)
- c) Ek het haar met **niks** nageboots **nie**. (1)
- d) Daar is **niemand** wat ek bewonder **nie**. (1)
- e) Ons besef dit **nooit nie**. (1)
- f) Ons het **nêrens** voorbeelde in die gemeenskap na wie ons kan opkyk **nie**. (1)
- g) **Niemand** het vir die spreker hande geklap **nie**. (1)

[TOTAAL: 7]

OEFENING 22

- a) Nee, ek verstaan **nog nie** die gedigte **nie**. (1)
- b) Nee, Peter het **nog nooit** Afrikaanse handboeke gekoop **nie**. (1)
- c) Nee, ek weet **geensins** wat aangaan in *Lien se lankstaanskoene* **nie**. (1)
- d) Nee, die spreker was **nog nie** hier **nie**. (1)
- e) Nee, hy praat **nooit** so baie **nie**. (1)
- f) Nee, ek het die program **nêrens** gesien nie. (1)
- g) Nee, **niemand** weet hoe laat die filmster kom **nie**. (1)
- h) Nee, die skoolhoof is **nie meer** siek **nie**. (1)

[TOTAAL: 8]

OEFENING 23

- a) Ek het **niemand** gesien praat **nie**. (1)
- b) Ons hoor **niks** in die klaskamer **nie**. (1)
- c) Sy sê dat sy **nêrens** gekyk het **nie**. (1)
- d) Ek **moenie** vroeg gaan slaap **nie**. (1)
- e) **Nóg** Musa **nóg** Onalo kom by my studeer. (1)
- f) Die leerders sien **geen** foute in 'n opstel raak **nie**. (1)
- g) Sien jy nog **niks meer** wat jou pla **nie**. (1)
- h) Daar is **nêrens** 'n bekende kunstenaar op die foto **nie**. (1)
- i) **Niemand** druk hul ore vir die harde musiek toe **nie**. (1)

[TOTAAL: 9]

OEFENING 24

- a) nooit (1)
- b) nog niks (1)
- c) nog nie (1)
- d) nie meer (1)
- e) niks meer (1)
- f) nog nooit (1)
- g) moenie (1)
- h) moenie (1)

[TOTAAL: 8]

OEFENING 25

- a) Moenie stil sit **nie!** (1)
- b) Moenie toets skryf **nie!** (1)
- c) Moenie die storieboek lees **nie!** (1)
- d) Moenie televisie kyk **nie!** (1)
- e) Moenie jou huiswerk neer skryf **nie**. (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 26

- a) Victor was nie 'n gevreesde misdadiger **nie**. (1)
- b) Inwoners in Kraaifontein het nie gebewe **nie**. (1)
- c) Hy was nie die grootste skollie **nie**. (1)
- d) Hy het nie dagga gerook **nie**. (1)
- e) Hy het mense nie beroof **nie**. (1)
- f) Hy leer nie die kinders in die woonbuurt **nie**. (1)
- g) Hy het nie 'n nuwe blaadjie omgeslaan **nie**. (1)
- h) Jy kan dit nie later in jou lewe toepas **nie**. (1)
- i) Hulle het nie by die gemeenskapsprojek betrokke geraak **nie**. (1)
- j) Jy kan nie die verskil in die kinders sien **nie**. (1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 27

STELSIN	Sy seuntjie volg hom deesdae oral.
	Hy doen alles wat hy doen.
VRAAGSIN	Wie was my rolmodel toe ek jonger was?
	Hoekom moet ek dit eet?
BEVELSIN	Gaan haal jou pantoffels.
	Haal jou vinger uit jou neus, dis gagga!
UITROEPSIN	“Sjoe, hy is darem nou op ’n oulike ouderdom!”
	“Die ouderdom waarop hy nou is, is fantasties!”

[TOTAAL: 8]

OEFENING 28

- a) Hoeveel dogters is daar in die matriekklas? (1)
- b) Wie het nie ’n rolmodel nie. (1)
- c) Wanneer het ’n motiveringspreker die matrieks kom toespreek. (1)
- d) Waar word die matriek toegespreek. (1)
- e) Wat was vandag baie interessant. (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 29

- a) Jy moet gefokus bly! (1)
- b) Jy moet matriek slaag! (1)
- c) Jy moet die sessie met die spreker geniet! (1)
- d) Jy moet kaartjies vir die vertoning koop. (1)
- e) Julle moet betyds vir die motiversingspraatjie wees! (1)
- f) Jy moet die bedankings vir die spreker doen! (1)
- g) Thato, jy moet die venster in die saal toemaak! (1)
- h) Tenday, jy moet vir die spreker water neersit! (1)

[TOTAAL: 8]

OEFENING 30

- a) **Wie** was ’n geleentheidspreker by WOW? (1)
- b) In **watter** klas was Mouton die stoutste seun? (1)
- c) **Wanneer** was die skoolmediakursus? (1)
- d) **Waarop** het hy gefokus? (1)
- e) **Wat** moet jy kies as jy die beroep wil volg? (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 31

- a) Was Mouton ’n geleentheidspreker by WOW? (1)
- b) Was die skoolmediakursus op Saterdag 4 Maart? (1)
- c) Het Mouton in Eersterivier grootgeword? (1)
- d) Is Mouton trots op die Kaapse dialek? (1)
- e) Het hy die leerders aangemoedig om ook dieselfde te doen? (1)
- f) Is hy opreg en trots op wie hy is en waarvandaan hy kom? (1)

[TOTAAL: 6]

Hoofstuk 8: Betekenisleer (*semantics*)

OEFENING 1

	L	F
a)		x
b)		x
c)		x
d)		x
e)	x	
f)	x	

[TOTAAL: 6]

OEFENING 2

	D	K
a)	x	
b)		x
c)	x	
d)	x	
e)	x	
f)		x
g)		x
h)	x	
i)		x
j)	x	
k)	x	
l)		x
m)		x
n)	x	
o)		x
p)		x

[TOTAAL: 16]

OEFENING 3

- a) Figuurlik – dit beteken sy is opgewonde oor iets. (1)
- b) Figuurlik – sy is goedhartig. (1)
- c) Figuurlik – iemand is eintlik nie so kwaai of onvriendelik as wat hy voorkom nie. (1)

[TOTAAL: 3]

OEFENING 4

LEERDER SE EIE SINNE, BYVOORBEELD:

- a) Die meisie hou haar kop bo die water as sy swem. (1)
- b) Die seun help die man van die wal af in die sloot om die hond uit te haal. (1)
- c) Moenie die tou op die dak gooi nie, maar maak dit eerder vas aan die paal. (1)

Best Books Eksamenhulp
Graad 12 Afrikaans Eerste Addisionele Taal Eksamenoeefenboek
Memorandum

- d) Daar is 'n skroef los by die voordeur. (1)
e) Sy het lang vingers met baie ringe daaraan. (1)

[TOTAAL: 5]

OEFENING 5

- a) Jy moet hard werk om geld te verdien. (1)
b) Dit reën vreeslik hard. (1)
c) Jou met 'n saak bemoei wat jou in groot moeilikheid gaan dompel. (1)
d) So reg in die moeilikheid. (1)

[TOTAAL: 4]

OEFENING 6

- a) sand (1)
b) vuurmaakplek (1)
c) vak (1)
d) konkelwerk (1)
e) geweer (1)
f) mond (1)
g) kalfies (1)
h) gras (1)
i) kerk (1)
j) ore (1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 7

- a) bossie (1)
b) goue (1)
c) kerkmuis (1)
d) koning (1)
e) swerfgeld (1)
f) krom (1)
g) bene (1)

[TOTAAL: 7]

OEFENING 8

- a) Ledigheid (1)
b) bang (1)
c) toekom. (1)
d) draai (1)
e) omgeslaan (1)
f) verdien (1)
g) stamp (1)
h) doen (1)
i) skrywe (1)
j) druk (1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 9

- A. 9.8
- B. 9.5
- C. 9.1
- D. 9.3
- E. 9.2
- F. 9.4
- G. 9.6
- H. 9.7
- I. 9.10
- J. 9.9
- K. 9.15
- L. 9.14
- M. 9.12
- N. 9.13
- O. 9.11

[TOTAAL: 15]

OEFENING 10

- a) Om agter jou neus aan te loop. (1)
- b) Die kat uit die sak laat. (1)
- c) As die perde horings kry. OF As dassies sterte kry. (1)
- d) Soos water op 'n eend se rug. (1)

[TOTAAL: 4]

OEFENING 11

- a) wan (1)
- b) droog (1)
- c) skraap (1)
- d) been (1)
- e) syd (1)
- f) klaar (1)
- g) kragtig (1)
- h) as (1)
- i) stap (1)
- j) daad (1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 12

- a) voet (1)
- b) luiaard (1)
- c) daad (1)
- d) gaatjies (1)
- e) vinger (1)
- f) kam (1)

Best Books Eksamenhulp
Graad 12 Afrikaans Eerste Addisionele Taal Eksamenoeefenboek
Memorandum

- g) regering (1)
- h) soetkoek (1)
- i) papepel (1)
- j) skoen (1)
- k) sake (1)
- l) aan (1)

[TOTAAL: 12]

OEFENING 13

- a) nuusblad (1)
- b) sakeonderneming (1)
- c) proefneming (1)
- d) noukeurig (1)
- e) gewild (1)
- f) geesdriftige (1)
- g) ekspert (1)
- h) dadelik (1)
- i) opgewonde (1)
- j) tydperk (1)

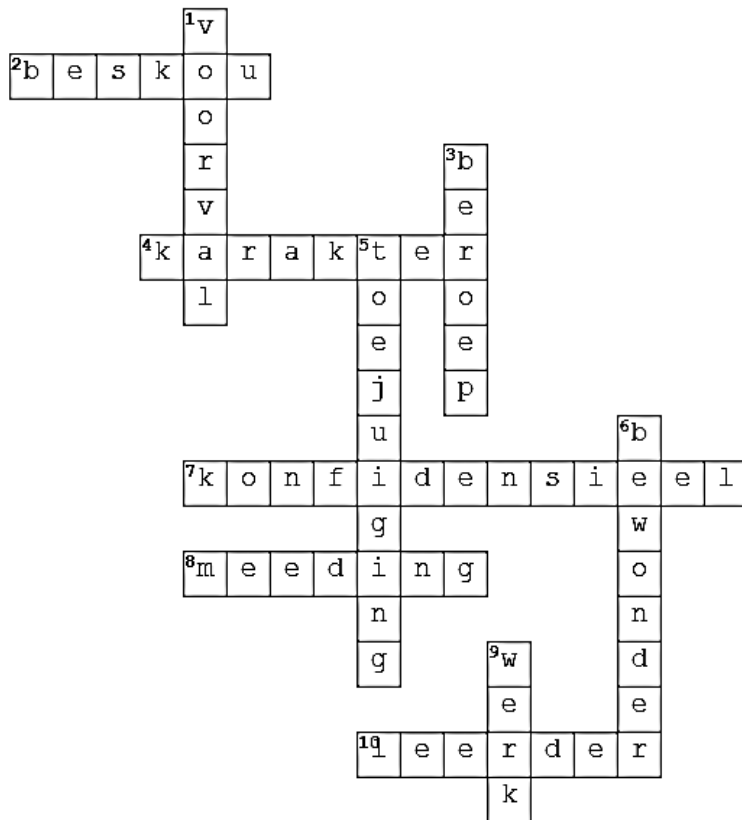
[TOTAAL: 10]

OEFENING 14

- A. 14.8 (joernalis) (1)
- B. 14.1 (kampioen) (1)
- C. 14.3 (breier) (1)
- D. 14.6 (geneesheer) (1)
- E. 14.2 (prinsipaal) (1)
- F. 14.4 (outeur) (1)
- G. 14.5 (leraar) (1)
- H. 14.7 (snydokter) (1)

[TOTAAL: 8]

OEFENING 15

[TOTAAL: 10]

OEFENING 16

- a) aankom (1)
- b) biografie (1)
- c) woedend (1)
- d) bly (1)
- e) moeg (1)
- f) definitief (1)
- g) ongesteld (1)
- h) onnosel (1)
- i) kalm (1)
- j) meisie (1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 17

- a) motiveer (1)
- b) gehalte (1)
- c) byderwets (1)
- d) stryd (1)
- e) oomblik (1)
- f) stelsel (1)
- g) gedurende (1)

Best Books Eksamenhulp
Graad 12 Afrikaans Eerste Addisionele Taal Eksamenoeefenboek
Memorandum

- h) amptelik (1)
i) motor (1)
j) petrol (1)
[TOTAAL: 10]

OEFENING 18

A	18.10	B	18.1	C	18.5	D	18.2	E	18.7
F	18.	G	18.4	H	18.6	I	18.8	J	18.9

[TOTAAL: 10]

OEFENING 19

- a) gebruik (1)
b) lees (1)
c) hede (1)
d) wydste (1)
e) verskillende (1)
f) grootste (1)
g) volledige (1)
h) baie (1)
i) bekend (1)
j) vinnig (1)
[TOTAAL: 10]

OEFENING 20

- a) moeilik (1)
b) verswak (1)
c) heldhaftig (1)
d) meerjarig (1)
e) einde (1)
f) weier (1)
g) mondelingse (1)
h) fluks (1)
i) baie (1)
j) dag (1)
[TOTAAL: 10]

OEFENING 21

- a) ledig (1)
b) halwe (1)
c) alles (1)
d) volg (1)
e) breek (1)
f) meerderheid (1)
g) praat (1)
h) vergeet (1)
i) ruim (1)

j) beantwoord

(1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 22

- a) brandmaer
- b) stokoud
- c) loodswaar
- d) popmooi
- e) peperduur
- f) yskoud

(1)

(1)

(1)

(1)

(1)

(1)

[TOTAAL: 6]

OEFENING 23

- a) misverstaan
- b) onvriendelik
- c) onvolledige
- d) misbruik
- e) onlogies
- f) ontmoedig
- g) onguns
- h) onskuldig
- i) onwillig
- j) ontevrede

(1)

(1)

(1)

(1)

(1)

(1)

(1)

(1)

(1)

(1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 24

a)	afdanke	k)	vroulik
b)	verwerp	l)	skoon
c)	voor	m)	arm
d)	buite	n)	bedags
e)	anders	o)	wit
f)	laaste	p)	leeg
g)	ernstig	q)	vyand
h)	foutief	r)	soet
i)	donker	s)	hard
j)	regs	t)	verkeerd

[TOTAAL: 20]

OEFENING 25

- a) sieklik
- b) siekerig
- c) verlede
- d) gelede
- e) begaan
- f) ontgaan

(1)

(1)

(1)

(1)

(1)

(1)

Best Books Eksamenhulp
Graad 12 Afrikaans Eerste Addisionele Taal Eksamenoeefenboek
Memorandum

- g) ontken (1)
- h) herken (1)
- i) erken (1)
- j) bestaan (1)
- k) ontstaan (1)
- l) getrou (1)
- m) vertrou (1)
- n) bestel (1)
- o) verstel (1)

[TOTAAL: 15]

OEFENING 26

- a) behou (1)
- b) onthou (1)
- c) behaal (1)
- d) herhaal (1)
- e) onthaal (1)
- f) ontbind (1)
- g) verbind (1)
- h) bedink (1)
- i) hersien (1)
- j) beroep (1)
- k) kinderlik (1)
- l) geroep (1)

[TOTAAL: 12]

OEFENING 27

- a) nood (1)
Die meisie speel 'n vals noot op die klavier. (1)
- b) ly (1)
Die vader lei die tuin nat met 'n tuinslang. (1)
- c) brei (1)
Die seuntjie bry die klank "r" as hy dit uitspreek. (1)
- d) rand (1)
Ons sit op die rant se wal. (1)
- e) haal (1)
Die hael het my motor se ruit stukkend geslaan. (1)
- f) styl (1)
Dit was te stel op die in die bergpad. (1)
- g) vee (1)
Ek hou daarvan om vir my sussie 'n storie oor 'n fee en kabouters te lees. (1)
- h) fiets (1)
Die meisie wat saam my oefen se lyfie is viets. (1)
- i) lid (1)
My vinger se lit is gekraak. (1)

[TOTAAL: 18]

OEFENING 28

- a) reëlings (1)
- b) swaer (1)
- c) eis (1)
- d) vier (1)
- e) klere (1)
- f) kleure (1)
- g) lug (1)
- h) afkeur (1)
- i) rys (1)
- j) reis (1)
- k) Reik (1)
- l) ryk (1)
- m) maar (1)
- n) pyl (1)
- o) seine (1)

[TOTAAL: 15]

OEFENING 29

EIE SOORTGELYKE SINNE, BYVOORBEELD:

ken ('n deel van die gesig); ken (weet van)

- a) 'n Groot puisie het op my ken uitgekom.
Ken jy die meisie wat daar alleen sit onder die boom? (1)

vas (nie los nie); vas (sonder kos bly)

- b) Lebohang het nie sy veiligheidsgordel vasgemaak nie.
Die meisie vas nou vir die hele dag en daarom het sy flou geword. (1)

as (dit wat oorbly as iets verbrand het); as (van 'n motor)

- c) Die as van die taxi het gebreek.
As die kole uitgebrand het, bly net as oor. (1)

steel (handvatsel van byvoorbeeld 'n besem, byl of hamer); steel (diefstal pleeg)

- d) Die byl se steel het morsaf gebreek.
'n Selfoon is uit die leerder se tas gedurende pouse gesteel. (1)

arm (liggaamsdeel); arm (persoon is behoeftig)

- e) Hy het sy arm op twee plekke gebreek.
Die arm seun het nie kos om te eet nie. (1)

by (insek wat heuning maak); by (in die nabyheid)

- f) Lebohang is nou by die hospitaal.
Die by is 'n insek wat heuning maak. OF Die by het die meisie gesteek. (1)

wag (veiligheidswag); wag (vir die persoon)

- g) Hy wag dat die dokter hom kan ondersoek.
Die wag het na ons motor gekyk. (1)

was (werkwoord – om skoon te maak); was (kerswas)

- h) Die dokter was sy hande voordat hy vir Lebohang ondersoek.
Die kers se was smelt as dit warm word. (1)

vertrek (kamer); vertrek (weggaan)

- i) In die hoek van die vertrek staan 'n leerder en wag vir sy vriend.

Ons vertrek die einde van Desember met vakansie. (1)

lewer (orgaan in die liggaam); lewer (verskaf)

- j) Die hoofseun lewer altyd 'n uitstekende toespraak tydens prysuitdeling.
 Die meisie se lewer is beskadig as gevolg van verkeerde medikasie wat sy gedrink het. (1)

[TOTAAL: 10]

OEFENING 30

EIE SINNE (BETEKENIS VAN WOORDE IS IN HAKIES).

- a) brak (hond): Die brak blaf my gedurig wakker in die oggend. (1)
 brak (souterig): Die water in die rivier is brak. (1)
 b) kant (uiterste rand): Moenie op die rant van die dam se wal sit nie. (1)
 kant (fyn weefsel): My rok se materiaal is van fyn kant gemaak. (1)
 c) kom (skottel): In die kom is daar water om jou hande mee af te spoel. (1)
 kom (iets of iemand nader): Kom asseblief nader sodat jy duidelik kan hoor. (1)
 d) noot (musiekgeluid): Die meisie sing 'n vals noot. (1)
 noot (papiergeld): Kan jy asseblief vir m kleingeld gee vir die tienrand noot? (1)
 e) voor (waarin die water loop): Die water loop in 'n voor uit die dam. (1)
 voor (nie agter nie): Jy moet asseblief voor my in die ry staan. (1)
 f) eg (nie vals nie): Die kind se verklaring was eg. (1)
 eg (huwelik): My suster is die naweek in die eg verbind. (1)
 g) geld (betaalmiddel): Ek het nie genoeg geld by my om kaartjies te koop nie. (1)
 geld (van toepassing wees op): Hierdie reëlings geld nie vir jou nie. (1)
 h) kap (wat jy met hout kan doen): In die gedig "Palimpses" kap die mense die bome af. (1)
 kap (deksel oor die masjien van 'n motor): Die motor se kap het warm geword in die son. (1)

[TOTAAL: 20]

OEFENING 31

AF		DWARS	
1	lamsak	3	genie
2	vraat	6	parasiet
3	genie	9	waaghals
4	buffel	11	loods
5	pampoenkop	14	tjankbalie
7	babbelkous	18	skobbejak
8	pessimis	19	suurknol
10	paaiboelie	20	buksie
12	platjie		
13	boekwurm		
15	remskoen		
16	jabroer		
17	haasbek		

[TOTAAL: 20]

Hoofstuk 9: Konsepvraestel – Vraestel 1

AFDELING A: LEESBEGRIP

VRAAG 1

TEKS A: TYDSKRIFARTIKEL

		VLAK	PUNT
1.1	Tamaryn Green	1	(1)
1.2	Min grimering gedra en net vier rokke besit.	2	(2)
1.3	Krieket	1	(1)
1.4	New Orleans Sekondêre Skool	1	(1)
1.5	Om goeie interaksie met ander mense te hê. Om jouself te leer ken/om jou sterk- en swakpunte te ken.	3	(2)
1.6.1	Figuurlik	2	(1)
1.6.2	Sy gaan nie nou DADELIK haar studies voltooi nie/ Sy gaan dalk later haar studies voltooi/ Sy wag 'n rukkie voordat sy haar studies gaan voltooi. (Enige een of soortgelyk).	2	(1)
1.7	Sy het Suid-Afrika se liefde en ondersteuning gevoel toe sy deelgeneem het.	3	(1)
1.8	C/die geheime wapen gebruik is om met vorige wenners van die Mej. SA-kompetisie op WhatsApp te gesels.	3	(1)
1.9.1	Baie mense wil nie vir TB getoets word nie, weens die stigma wat aan die siekte kleef. OF Die gesin en pasiënt kan voel dat daar 'n stigma aan die siekte kleef. OF Hulle is bang dat dit verleentheid sal bring. (Enige een of soortgelyk)	4	(1)
1.9.2	Sy wil die stigma rondom tuberkulose (TB) afbreek.	3	(1)
1.9.3	Tamaryn het in 2015 self 'n stryd teen TB gevoer.	3	(1)
1.10	Pediatrie	2	(1)
1.11	gebruik	3	(1)
1.12.	○ Om nooit toe te laat dat jou omstandighede jou terughou nie. ○ Jy kan bo enigiets uitstyg. (ENIGE EEN OF SOORTGELYK)	3	(1)
1.13	Sy het Suid-Afrikaners trots laat voel. OF Suid-Afrikaners is verenig. (ENIGE EEN OF SOORTGELYK)	5	(1)
1.14	Om alles voluit te doen.	3	(1)
1.15	Ja, 'n mens kan jou skoonheid tot voordeel van ander mense gebruik. OF Nee, 'n mens moet nie op jou uiterlike beoordeel word nie. (ENIGE EEN OF SOORTGELYK)	5	(1)

TEKS B: VOORBLAD

		VLAK	PUNT
1.16	Sewe vroue om my honger te stil. OF Eksklusief! Ons wys Shaleen se huis. (ENIGE EEN)	2	(1)
1.17	Die titels is in wit skrif/letters. OF Die titels is in groot letters. OF Die foto van Shaleen. (ENIGE EEN)	3	(1)
1.18	Matriekmeisies	2	(1)
1.19	Dit het die Admag-toekenning ontvang.	2	(1)
1.20.1	Eksklusief	5	(1)
1.20.2	Dit is 'n artikel wat spesiaal vir hierdie tydskrif geskryf is en nie in ander tydskrifte sal verskyn nie.	4	(1)
1.21	Figuurlike taalgebruik, die kind het nie regtig gevlug na die engele toe nie. OF Die kind is oorlede/dood as gevolg van kanker. (ENIGE EEN OF SOORTGELYK)	5	(1)
1.22	Die tydskrif word in rand verkoop (R10,95). OF Die logo "Trots Suid-Afrikaans" is op die voorblad gebruik. OF Die taalgebruik is in Afrikaans. (ENIGE EEN OF SOORTGELYK)	3	(2)
1.23	Wedstryd: Ons soek na SA se Mej. OF Week 6: Nog 'n kans om motors te wen	2	(1)

[TOTAAL AFDELING A: 30]

AFDELING B: OPSOMMING

Die opsomming moet soos volg nagesien word:

• **Punttoekenning:**

- 7 punte vir 7 feite (1 punt per feit)
- 3 punte vir taal
- Totaal punte: 10

• **Toekenning van taalpunte as leerders nie woordeliks aangehaal het nie:**

- 1–3 korrekte feite: 1 punt
- 4–5 korrekte feite: 2 punte
- 6–7 korrekte feite: 3 punte

• **Toekenning van taalpunte as leerders woordeliks aangehaal het:**

Best Books Eksamenhulp
Graad 12 Afrikaans Eerste Addisionele Taal Eksamenoeefenboek
Memorandum

- 6–7 korrekte aanhalings: geen punte vir taal word toegeken nie
- 1–5 korrekte aanhalings: 1 punt vir taal word toegeken

LET WEL:

- Getal woorde.
- Nasieners moet die getal woorde verifieer.
- Geen punte word afgetrek indien die leerder nalaat om die getal woorde wat gebruik is, aan te dui of verkeerd aandui nie.
- Indien die maksimum getal woorde (70 woorde) oorskry word, moet die nasiener tot by die laaste volsin na die 70-woordegrens nasien en die res van die opsomming ignoreer.

Verander die matriekeksamen in 'n positiewe uitkoms		
DIREKTE AANHALING		EIE WOORDE
1. Stel jousef in om nie te stres en paniekerig te raak nie. Normale stresvlakke kan jou doeltreffender help dink, maar angs het die teenoorgestelde uitwerking.	1	Moenie stres en paniekerig word nie.
2. Om studieplekke te wissel kan jou aandagspan verbeter, omdat die brein beter assosiasies kan maak. As jy jou brein dwing om assosiasies met dieselfde studiemateriaal te maak, het dit die nodige ondersteuning om jou geheue te verbeter.	2	Wissel studieplekke af.
3. Dit is beter om in een sessie te fokus op verskillende konsepte, eerder as om intensief op 'n enkele een te fokus. Dit gaan 'n dieper indruk op die brein se geheue maak.	3	Fokus op verskillende konsepte.
4. Dit help om te skryf, kort notas asook kleurvolle breinkaarte te maak wat inligting memoriseer. Inligting word beter in jou geheue bewaar as dit in 'n kleurvolle raamwerk is.	4	Maak opsommings of breinkaarte.
5. Maak gebruik van 'n tydrooster van 45 minute op 'n slag, sodat jy inligting gemaklik kan inneem. Dit verbeter jou geheue en jy is aktief betrokke by die leerproses.	5	Stel tydrooster op om jou geheue te verbeter.
6. Skryf elke afdeling van die werk wat jy geleer het, weer neer. Toets jou gedurig; dit gaan jou geheue verbeter en selfvertroue verskaf.	6	Toets jousef om jou geheue te verbeter asook selfvertroue
7. Wees bewus van jou sterk- en swakpunte en dink aan suksesvolle tye oor wat jy gedoen het om sukses te behaal. Bly kalm, positief en fokus op die eksamen wat voorlê. Dink later wat volgende jaar moet gebeur.	7	Ken jou sterk en swakpunte en bly kalm en fokus op eksamen.

AFDELING C: TAAL

VRAAG 3

TEKS D: ADVERTENSIE

3.1	E-Publikasies	(1)
3.2	Suid-Afrika	(1)
3.3	grootste	(1)
3.4	fone rekenaars tablette	(3)
3.5	Nege en negentig	(1)
3.6	minste	(1)
3.7	vriendin	(1)
3.8	lewensdramas	(1)

VRAAG 4

TEKS E: SPOTPRENT

4.1	A/bevelsin	(1)
4.2	Smoorkwaad	(1)
4.3	Wie het swak punte op sy rapport gekry?	(1)
4.4	Jy kry nul vir jou Afrikaanstoets!	(1)
4.5	Hartseer OF ongelukkig	(1)
4.6	Tony het geskrik vir sy pa.	(1)
4.7	Tony het nie vir die Afrikaanse toets geleer nie, want hy het swak in die toets gedoen.	(1)
4.8	Figuurlik “As my Pa my rapport sien, gaan hy my velle aftrek! ”	(1)
4.9	Tony leer nooit vir sy Afrikaanse toets nie.	(1)
4.10	Vader	(1)

VRAAG 5

TEKS F: TYDSKRIFARTIKEL

5.1	Daaglik	(1)
5.2	Die hof het bevind dat volwassenes dagga wettig op hul eiendom mag rook.	(1)
5.3	Baie/klomp	(1)
5.4	Wetgewing is in die parlement goedgekeur, maar ten spyte daarvan raak die gebruik van dagga al meer sosiaal aanvaarbaar.	(1)
5.5	tans	(1)
5.6	gewettig	(1)
5.7	hoër	(1)

Best Books Eksamenhulp
Graad 12 Afrikaans Eerste Addisionele Taal Eksamenoeefenboek
Memorandum

5.8	Dr. Abdul Domingo sê: “Dagga-olie is veral gevaarlik omdat mense nie weet wat dit bevat nie”.	(1)
5.9	daarop	(1)
5.10	Vyf en twintig	(1)
5.11	Niemand sal erken dat hy permanente skade opdoen as hy dagga rook nie .	(1)
5.12	Tieners wat gereeld dagga rook kan permanente breinskade opdoen.	(1)
5.13	Dr. Mary Nel, ’n regsdosent aan die <u>U</u> niversiteit <u>S</u> tellenbosch benadruk dat die uitspraak slegs geld vir die gebruik van dagga in die privaatheid van jou eie woning.	(2)

TEKS G: PRENT

5.14	Jy behoort na my te luister.	(1)
5.15	gevangene	(1)
5.16	weet	(1)
5.17	dure	(1)
5.18	oortjies	(1)
5.19	bier	(1)

[TOTAAL AFDELING C: 40]

[GROOTTOTAAL: 80]